

A BUDAPEST I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

VARNEGYED

2020
10

XXV. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM, 2020. május 28.

**Jeszenszky Géza:
Személyes
Trianonom**

**Bp. Szabó György
kiállítása**

**Szabó T. Anna:
Meserecept**

Megjelenési dátumok

LAPSZÁM	LAPZÁRTA	MEGJELENÉS	LAPSZÁM
1.	JANUÁR 8.	JANUÁR 16.	1.
2.	JANUÁR 22.	JANUÁR 30.	2.
3.	FEBRUÁR 5.	FEBRUÁR 13.	3.
4.	FEBRUÁR 19.	FEBRUÁR 27.	4.
5.	MÁRCIUS 4.	MÁRCIUS 12.	5.
6.	Március 18.	Március 26.	6.
7.	ÁPRILIS 1.	ÁPRILIS 9.	7.
8.	ÁPRILIS 15.	ÁPRILIS 23.	8.
9.	MÁJUS 6.	MÁJUS 14.	9.
10.	MÁJUS 20.	MÁJUS 28.	10.
11.	JÚNIUS 3.	JÚNIUS 11.	11.
12.	JÚNIUS 17.	JÚNIUS 25.	12.
SZÜNET			
13	AUGUSZTUS 5.	AUGUSZTUS 13.	13
14.	AUGUSZTUS 19.	AUGUSZTUS 27.	14.
15.	SZEPTEMBER 2.	SZEPTEMBER 10.	15.
16.	SZEPTEMBER 16.	SZEPTEMBER 24.	16.
17.	SZEPTEMBER 30.	OKTÓBER 8.	17.
18.	OKTÓBER 14.	OKTÓBER 22.	18.
19.	OKTÓBER 28.	NOVEMBER 5.	19.
20.	NOVEMBER 11.	NOVEMBER 19.	20.
21.	NOVEMBER 25.	DECEMBER 3.	21.
22.	DECEMBER 9.	DECEMBER 17.	22.

Várnegyed e-mail: varnegyed@gmail.com

Újraindul a személyes ügyfélfogadás Interjú V. Naszályi Márta polgármesterrel

6-8. oldal

A tisztaság most biztonságot jelent Interjú Vas Hunorral, a GAMESZ igazgatójával

12-13. oldal

Megnyitni és vezetni Interjú Topor Tünde művészettörténéssel

18-20. oldal

IMPRESSZUM

A Budapest I. kerület Budavári

Önkormányzat lapja.

Megjelenik kéthetente.

Kiadó: Budapest I. kerület Budavári
Önkormányzat

Levélcíme: 1014 Budapest, Országház u. 15.

Telefon: +36-1-355-0139

E-mail: varnegyed@gmail.com,

varnegyed@budavar.hu

Főszerkesztő: Csillag János

Fotó: Fűrjes Viktória

Nyomda: Pharmapress Kft.

Terjesztés: Jetpressz Kft.

A terjesztéssel kapcsolatos észrevételeiket
az alábbi (ingyenesen hívható) zöldszámon
jelenthetik be: +36-80-204-275.

Meg nem rendelt kéziratokat, fotókat
nem őrünk meg és nem küldünk vissza!

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk
felelősséget.

ISSN 2060-6303.

XXV. évfolyam, 10. szám, 2020. május 28.

Címlapon: Korlát utca, lépcső

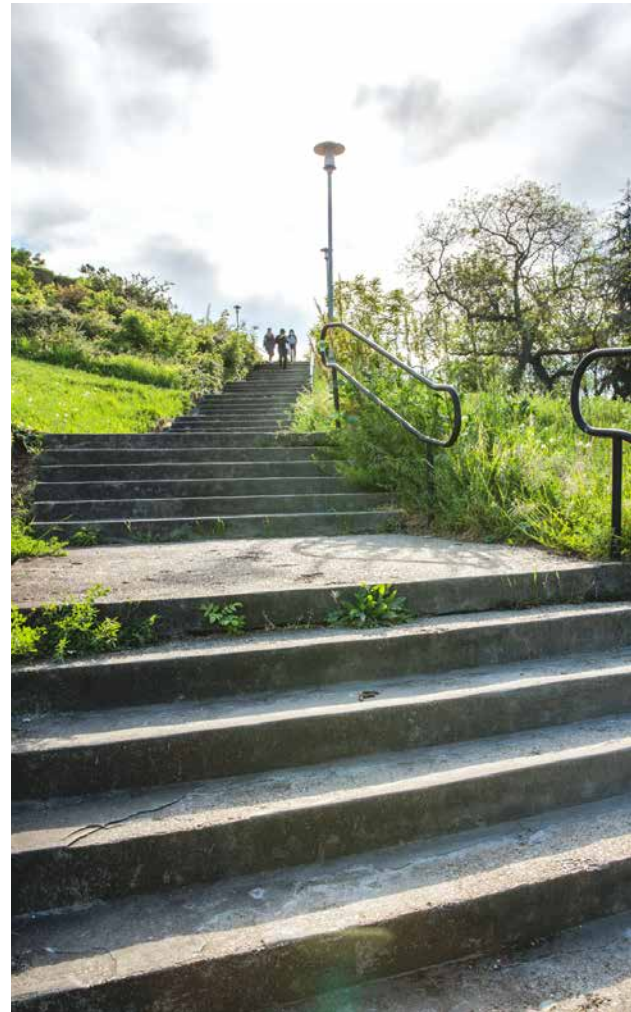

LÉPCSŐ

*Ki találta fel a
körülírt zuhanást
– a lépcsőt,
mely a magasságot megszelídíti,
fölolvasztva fokokká
a dermedt függőlegest,
s a megoldás furfangját:
a kerülő út szerény
cselét megmutatta
a pillantása után
hasztalan ugráló
szárnyatlan embernek?*

Petri György

ÚJRAINDUL A SZEMÉLYES ÜGYFÉLFOGADÁS

Az előző önkormányzati ciklusban a kerületet ért több százmilliós kárról és a vírus árnyékában lassan újrainduló életről beszélt a Várnegyednek adott interjújában V. Naszályi Márta polgármester, aki azt is elmondta, hogy ideje közösen kibeszélnünk Trianon traumáját

Az elmúlt hetekben több ügyben is kiálltak a nyilvánosság elé, az egyikben félmilliárd forintos önkormányzati kárról beszéltek. Ez hogyan történt?

– Az történt, hogy az előző polgármester, Nagy Gábor Tamás a képviselő-testület megkerülésével két részletben 500 millió forintot kötött le 2013-ban a Széchenyi Banknál, azzal az indokkal, hogy ez a bank magasabb kamatot ajánlott. Megjegyzem, hogy ezrelékben mérhető különbség volt a kamatokban, de az még nagyobb probléma, hogy amikor már egyértelműen látszott, hogy a Széchenyi Bank be fog dőlni, akkor se vette ki a pénzt. Ez nem feltételezés részünkről, hanem ő maga írta az akkori pénzügyminiszternek, Varga Mihálynak, hogy azért nem vette ki az önkormányzat a pénzt, mert nem akart ezzel pánikot kelteni, és a bank esetleges csődjét siettetni. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy polgármesterként számára előbbre való volt a fideszes bank védelme, mint az önkormányzati vagyon megóvása.

Ön akkor képviselő-testületi tag volt. Volt erről az ügyről bármilyen információja?

– Nem volt. Abból is látszik, hogy ez a testület szándékos megkerülése volt, hogy nem sokkal korábban változtattak a szabályokon, és a testületi

SzMSz-ben akkor már az volt leírva, hogy 500 millió forint feletti lekötésnél a pénzügyi bizottság dönthet. Ez az ügy viszont ez alatt az értékhatár alatt volt, mert egyszer 200 millió, egyszer pedig 300 millió forintot kötöttek le két, egymást követő napon. Tehát mindez a képviselő-testület háta mögött történt. Először a bank csődje után értesültünk az ügyről. Végül elveszett mind az 500 millió, és a kamatai is.

A jelenlegi önkormányzat szerint kár érte a kerületet a Red Bull Air Race miatt is. Ezt az állítást mire alapozzák?

– Négy éven keresztül, 2015-től 2018-ig tartották meg ezeket a rendezvényeket, ez pedig az I. kerületi Duna-part, a Bem rakpart és a környező utcák szinte teljes lezárását jelentette. Valamennyi lakó tudja, hogy ez mennyi kellemetlenséget okozott nekünk. A lezárás azzal járt, hogy két héten keresztül nem lehetett közlekedni a rakparton és a környékén, még a villamospályát is lezárták, mert konténert telepítettek a sínekre. Nemcsak autóval vagy tömegközlekedéssel, de még biciklivel se lehetett közlekedni, vagyis teljesen le volt zárva a Duna-part, és két héten keresztül repülőket köröztek a fejünk fölött. Folyamatos volt a zaj.

A kerület lakóit kompenzálták ezekért a kellemetlenségekért?

– A történetnek éppen az a lényege, hogy ez gyakorlatilag egy kereskedelmi rendezvény, mindenféle élelmiszer- és egyéb árusítóhelyekkel, amelyeket nagyon drágán adtak ki. Ugyancsak méregdrágák voltak a VIP-páholyok, ezeket szintén horribilis áron értékesítették. A kerületnek viszont nem keletkezett ezzel arányos bevétele, mert az előző vezetés 90 százalékos kedvezményt adott a közterület-használathoz – csakúgy, mint az akkori fővárosi önkormányzat –, ráadásul úgy, hogy az alacsonyabb, magánrendezvényekre szabott díjból adták a kedvezményt, noha mindenki láthatta, hogy ez a Red Bull reklám- és sporteseménye. Eközben pedig brutálisan bántak a közterületeinkkel, a Batthyány tér mellett, a máltaiak épülete előtt álló fasort durván megcsonkolták, hogy oda tudják vinni a konténereket, és egy sor egyéb kár rendbehozása is sok pénzébe került a kerületnek.

Ez esetben mekkora kár érte az I. kerületet?

– A díjtételeknél, a kereskedelmi célú és a magáncélú rendezvényekre érvényes díjszabás közötti értékekkel kalkulálva, a mi számításaink szerint nagyjából 135 millió forint kár keletkezett a négy év alatt. Külön érdekes, hogy a négy évből csak az elsőben, 2015-ben kért díjcsökkentést a rendezvényszervező. A következő három alkalommal már nem, és ennek ellenére kapott 90 százalékos kedvezményt.

Mit léptek a kerületet ért károk ügyében?

– Az egyik ügyben már az ügyészségnél van az akta, és hamarosan oda kerül a másik is. Egyébként azt gon-

dolom, hogy ezekben a történetekben nem is feltétlenül csak a pénz mennyisége a fontos. Hanem az, hogy ezekben az években a kerület lakossága egyáltalán nem érezhette, hogy az önkormányzat megpróbálja megvédeni őket egy kellemetlenségtől, megpróbálja kompenzálni őket mindazokért a rossz élményekért, amelyeket ebben az időszakokban kénytelenek voltak elviselni.

Közben a koronavírus-járvány körül forog a világ. Mit tapasztal a kerületi védekezésben, milyen igény van az egységcsomagokra, illetve a válságkezelő alapjövedelemre?

– Az időseknek szóló kedvezményes étkeztetésekért, illetve az egységcsomagokért egyre kevesebben jelentkeznek, aminek az is lehet az oka, hogy a kormányzati enyhítések következtében már azért egy picit könnyebb bevásárolni, könnyebb szolgáltatásokhoz jutni. A válságkezelő alapjövedelem igényléseinek első nagy hulláma rögtön, a meghirdetés utáni két hétben érkezett, de azóta is folyamatosan jönnek a pályázatok, bár már kisebb volumenben. Az em-

berekben az a kép él, hogy az I. kerület egy gazdag kerület, de azt kell mondanom, hogy az itt élőknek közel 1,5 százaléka jelentkezett már a válságkezelő alapjövedelemre. Vagyis több mint 300 pályázat érkezett be, a többségét el is bíráltuk, 13 millió forintot pedig kifizettünk. Azt is látjuk, hogy ez a helyzet azokat is megmozgatta, akik nem kerültek rossz helyzetbe: az alapítványhoz folyamatosan jönnek az adományok, amit ezúton is szeretnék nagyon megköszönni mindenkinek.

Május 18-ától enyhültek a fővárosi korlátozások. Ennek milyen tapasztalatai vannak?

– Azt gondolom, a teraszok jelentős része ki fog nyitni, de mivel a határok le vannak zárva, turisták sincsenek, így a forgalom is jóval kisebb ezeken a helyeken. Született egy kormányhatározat is arról, hogy szeptember 1-jéig nem szedhetünk díjakat a teraszok után. Ez nagyjából 70 millió forintos bevételkiesést jelent az önkormányzatnak. Szeretném a teraszokkal rendelkező vendéglősök figyelmét felhívni arra, hogy bár fizetni nem kell a teraszokért, de engedélyt kell kérniük. Abban azért bízom, hogy az ingyenes parkolást mihamarabb feloldják, mert ez borzasztó nagy bevételkiesés és egyben többletköltség az önkormányzatoknak. A közterületeket továbbra is fönnt kell tartanunk, de nincs meg hozzá a parkolási bevételünk, tehát máshonnan kell átcsoportosítanunk forrásokat. Vagyis ezt a pénzt a kormány nem az önkormányzatoktól veszi el, hanem az itt élő emberektől, miközben az ide érkező és ingyen parkoló tömegek a kerületiek-től veszik el a helyet. Számos egyéb

forrásunk is kiesik vagy jelentősen mérséklődött, de ehhez képest a feladatok nem csökkentek.

Az önkormányzati munkában lesz változás?

– A következő hetekben állunk vissza, ha nem is a járvány előtti munkavégzési rendre, de közelítjük majd azt. Indul a személyes ügyfélfogadás, de természetesen kötöttségekkel. Nagyon bízom benne, hogy az eddigi nehézségek után a folyamatok most már fölpörögnek, és sokkal inkább azt tudjuk csinálni, ami az én szemem előtt lebeg, és nem a kormányzati feladatok ellátása viszi el az energiáinkat.

Az augusztus 20-a környékére tervezett nagy, állami ünnepségsorozat hogyan érinti a kerületet?

– Egyelőre annyit tudunk, hogy 15-e és 25-e között egy nagy rendezvényt akar a magyar állam, és ezalatt gyakorlatilag elveszi az önkormányzattól a közterületek fölötti rendelkezés jogát. A törvénytervezet szerint ez – mivel az egész I. kerület világörökségi terület – a teljes kerületet érinti. Ez azt jelenti, hogy az egész I. kerület fölött ez alatt az idő alatt, a törvény erejénél fogva egy rendezvényszervező cég fog rendelkezni, a demokratikusan megválasztott önkormányzattól erre az időszakra elveszik ezt az alaptörvényben rögzített jogát. A hírekből annyit lehet tudni, hogy hatalmas tűzijátékot terveznek. Indítottam egy szavazást a politikusi Facebook-oldalamon arról, hogy mit szeretnének az emberek – tűzijátékot vagy fényfestést. Azért így tettem föl a kérdést, mert azt gondolom, hogy a mögöttünk, és talán még előttünk álló, nehéz időszakot is figyelembe véve rendkívül fontos a közös ünneplés. Ezt

egy nagyon nagy közösségmegtartó dolognak gondolom, és nem az a célom, hogy ne legyen ünnepség, de nem mindegy, hogy az milyen. A szavazásra visszatérve, eddig döntő fölényrel vezet a fényfestés, ami olcsóbb, halkabb, és nem kell lezárni érte mindent.

Mi várható a nyári önkormányzati táborok ügyében?

– A zamárdiban tartandó nyári önkormányzati táborokra lehet jelentkezni, és a horányi táborunk is kinyit. Nagyon várjuk különböző csoportok, közösségek, szervezők jelentkezését, mert szuper hely a horányi tábor is. Azt kérjük, hogy csak egészségesen jöjjenek a táborba, de nem kell külön orvosi igazolást hozni. A táborok területét természetesen előzetesen és menet közben is rendszeresen fertőtleníti, és a szükséges higiéniai eszközök is mindenkinek a rendelkezésére állnak. Ezek mellett pályázatot hirdettünk pedagógusoknak és tanári szervezeteknek nyáritábor-szervezésre – függetlenül az önkormányzat két nyári táborától – azért, hogy segítsük azokat a kerületi családokat, akiknél elfogyott a szülők szabadsága, és anyagilag sem bírnák a speciális táborokat. Most úgy segítjük őket, hogy

kedvezményes táboroztatásra nyújthatnak be pályázatot.

Június 4-én lesz a trianoni békeszerződés 100. évfordulója. Az önkormányzat milyen megemlékezést tervez?

– Száz éve egy nagyon fontos esemény történt, amit azóta sem sikerült Magyarországnak, a magyar társadalomnak feldolgoznia, kibeszélnie, megemésztenie, és éppen ezért nagyon sokan olcsó, politikai haszonszerzésre használják mindazt a fájdalmat, ami ehhez kapcsolódik. Mi most elkezdünk egy programsorozatot, amivel szeretnénk feldolgozni ezeket az eseményeket. Ebben szerepel például történetek beszélgetése, illetve közösségi események, amelyeken szeretnénk, ha családi történeteken keresztül elkezdenénk beszélni arról, hogy kinek mit jelent ez a száz évvel ezelőtti trianoni döntés. Nem politikai nyilatkozatokat szeretnénk tenni, hanem a társadalmi gyógyítás, feldolgozás lehetőségét felkínálni az I. kerület lakóinak. A Trianon 100 programsorozatunk hasonló szellemiségű, mint az Ostrom 75, vagyis a társadalmi öngyógyítás és feldolgozás igényével szólítjuk meg a kerületieket.

-enzo-

ÁLLJON MEG A VÁROS EGY PERCRE

június 4-én, Trianon 100 éves évfordulóján!

Gondolkodhatunk különbözőképpen arról, a múltat úgy kell-e lezárunk, hogy kilépünk Trianon árnyékából. Szerintem a múlt lezáráshoz éppen az kell, hogy belépünk ebbe az árnyékba. Szembe kell nézni a régmúlt és a közelmúlt rossz döntéseivel is, nem a múltban szerzett sebek elfedése, hanem éppen a jövő lehetőségeinek megragadása miatt.

Vitatkozhatunk arról, mi vezetett az 1920-as trianoni békediktátumhoz, a történelmi Magyarország felszámolásához. Én azt gondolom, hogy a nagyhatalmak önzése és felelőtlensége mellett ebben jelentős szerepe volt a dualizmus magyar politikai elitjének, korlátozó politikájának is.

Gondolkodhatunk különbözőképpen arról, hogy milyen a felelős nemzetpolitika száz évvel a békediktátum után. Én például azt gondolom, hogy minden eszközzel támogatnunk kell a határon túli magyar közösségeket, de ezt minden olyan tett és kimondott szó akadályozza, amit a környező országokban a határok megváltoztatására való törekvésnek lehet értelmezni. Abban azonban nem lehet közöttünk vita, hogy száz évvel ezelőtt ordítóan igazságtalan, a nemzetek önrendelkezését sárba tipró döntés született. És mi magyarok, száz évvel a döntés után

sem érezhetünk ezzel kapcsolatban mást, mint mélységes fájdalmat. Fájdalmat azért, mert kilakoltattak bennünket az országunkból, hiszen Magyarország elvesztette a területének és nemzeti jövedelmének kétharmadát. És fájdalmat azért is, mert a nemzeti önrendelkezés jelszavát sárba tiporva, 3,5 milliónyi polgártársunk került – pusztán hatalmi számításból, az akarta ellenére – idegen állam fennhatósága alá. Mintegy 400 ezren kénytelenek voltak elhagyni a szülőföldjüket, sokuk vasúti vagonokban húzta meg magát hetekig-hónapokig, néha évekig. Rájuk, Budapest első menekültjeire is emlékezünk, amikor Trianonról szólunk.

Hogy a fájdalomunkból ne gyűlölet, a múlttal való szembenézésből ne a jövő feladása legyen, ahhoz az kell, hogy egy percre legalább legyen közös az emlékezésünk. Ezért, a nemzet fővárosának főpolgármestereként,

arra kérem a budapestieket, járuljanak hozzá maguk is, hogy egy perce leálljon a város a trianoni döntés századik évfordulóján, június 4-én, 16 óra 30 perckor. Egy percre meg fog állni a budapesti közösségi közlekedés, leállnak a metrók, a buszok, a villamosok, és arra kérek mindenkit, hogy egy rövidke percre álljunk meg mi is, mindannyian, a budapesti polgárok közössége. Álljon meg egy percre a közúti autós, biciklis és gyalogos közlekedés!

A csendben halljuk meg egymás közelségét határon innen és túl, a múlt a jövő generációit, tegyük ezt a fővárosban és vidéken is!

Aztán az egy percnyi csend után úgy induljon tovább az élet, hogy egy kicsit közelebb kerültünk egymáshoz!

Karácsony Gergely
Budapest főpolgármestere

Tisztelt Lakosaink!

A Budavári Önkormányzat ide kiemelt történelmi rendezvénysorozata a Trianon 100, amely a trianoni békeszerződés 100 éves évfordulójának állít emléket. Ennek keretében a *Történeteinkben kapcsolódunk* c. eseményre szeretnénk felhívni a figyelmüket, amely során lehetőségük lesz a saját és a családi történeteik megosztására, elmesélésére.

A békeszerződés következményei súlyosan érintették hazánk lakosságát, és ennek nyomai a mai napig hatással vannak ránk. Közös felelősségünk, hogy meghallgassuk egymást és teret adjunk az emlékezésnek.

Az esemény pontos dátumát a korlátozások feloldásakor jelöljük ki, de reményeink szerint 2020. június 30-ig meg tudjuk tartani, szabadtéri keretek között.

Regisztrálni az info.trianon@budavar.hu email címen lehet 2020. június 15-ig, amiről visszaigazoló emailt küldünk.

Várjuk a jelentkezésüket!

SZEMÉLYES TRIANONOM

Számomra ott kezdődött a száz évvel ezelőtti békeparancs feldolgozása, amikor 7-8 éves koromban a kezembe került egy képeslap formájú Nagy-Magyarország térkép, amelyen egy tárcsát mozgatva megjelent, hogy az 1920-ban megcsonkított ország határai 1918 és 1941 között hogyan változtak és közelítették meg a történelmi haza képét. Ekkor tudtam meg, hogy négy nagyszülőm közül három az akkori (és mai) határokon kívül született, magyar anyanyelvűként. Apám és szülei a ma Romániához tartozó, Szegedtől pár kilométerre délkeletre található Nagyszentmiklóson, anyai nagyanyám pedig az erdélyi Szászrégen melletti Teke községben. Harmadik elemista koromra végigolvastam négy kötetben Magyarország történelmét, könyvekből (mint a *Magyar várak legendái*) és képekből megismertem, mit veszítettünk el a Párizs melletti Nagy-Trianon kastélyban. Ennek az okait keresve (meg annak, hogyan lettünk egy kommunista ország, a legyőzhetetlen „békétábor” tagja) lettem történész.

1968-tól 1976-ig a nemzeti könyvtár, az Országos Széchényi Könyvtár szakkatalógusának szerkesztőjeként és a beérkező új beszerzések feldolgozásában részt vevő szakozóként a magyar vonatkozású nyomtatványok, a *hungarica* hazai publikációi mellett a szomszédos „utódállamokban” és Nyugaton megjelent régi és új kiadványok révén számomra természetes volt az összmagyarságban gondolkodás. Ekkoriban kezdtem kutatni azt, hogyan veszítette el az 1848/49-ben

A Hargita csúcán • Fotó: Kalmár Béla

az egész művelt világ rokonszenvét kivívó Magyarország a jó hírnevét, hogyan kaphatott az elveszített I. világháborút lezáró békében annyira igazságtalan határokat – ráadásul a nemzetek önrendelkezési jogára vonatkozó győztes hatalmaktól. Meg kellett állapítanom, hogy nemzetünk legjobbjai már 1849-ben, majd az 1868-as nemzetiségi törvénnyel megpróbálták rendezni az oszmán-törökökkel szemben századokon át vívott önvédelmi harcok következményét, hogy az elnéptelenedett országrészeket szerbekkel, románokkal, svábokkal telepítette újra a királyi hatalom – és a munkaerőt igénylő földbirtokosok. De azt is meg kellett állapítanom, hogy a népesség felét alkotó nem-magyarok 1848 óta anyanyelvű iskolát és közigazgatást, nemzetként történő elismerést, ahol egy tömbben éltek, ott területi autonómiát igényeltek. Mindazt, amit ma az elveszített országrészek maradt magyarok joga-

san igényelnek maguknak – egyelőre hiába. Sajnos az I. világháború előtt a magyar kézben tartott állam szűkmarjú volt, azt hitte, hogy ha mindenkit megtanít a magyar nyelvre, azzal magyarrá is teszi az egész lakosságot. Az asszimiláció azonban csak a városokra és az iparvidékekre terjedt ki, a vidéki, paraszti lakosságra nem. És ez a nemzetileg és belpolitikailag mélyen megosztott ország 1914 nyarán lelkesen belemasírozott a világháborúba, hogy megbüntesse a „kutya Szerbiát”, amiért egy szerb terrorista a magyarok körében népszerűtlen trónörökösöt meggyilkolta.

A majd négy és fél évig tartó öldöklés sok hősiesség, rész-győzelmek és a semleges Egyesült Államok oktalan provokálása után a túlerőben lévő ellenfél teljes győzelmével végződött. Ehhez hozzájárult, hogy a győzelem érdekében az antant hatalmak az Osztrák-Magyar Monarchia szláv,

román és olasz alattvalóinak saját államot, vagy nemzetállamukhoz csatlakozást kínáltak – nagyvonalúan meghúzott határokkal. Elmarasztalhatók-e azért a győztesek, hogy maximálisan kiaknázták győzelmüket? Igen, de naivítás volt azt várni, hogy a felkorbácsolt nacionalizmusok méltányos, igazságos békét kínálnak a veszteseknek. A francia politika azáltal remélte meggátolni Németország újbóli megerősödését és egy revansháborút, hogy minél nagyobb és erősebb szövetségeket teremt riválisa hátában. Ezért kellett színmagyar, de stratégiai jelentőségű vasutakkal, utakkal és gazdasági erőforrásokkal rendelkező területeket is adni a párizsi békekonferencián Magyarország szomszédjainak.

A pozsonyi Petőfi-szobornál

Érthető volt, hogy a magyarok ebbe nem akartak belenyugodni és keresték az igazságtalan határok megváltoztatásának a módját. Ezt végül Hitler náci Németországa tette lehetővé – önző érdekből. Az eredmény ismert: zsidó honfitársaink elhurcolása és félmillió meggyilkolása, másik félmillió magyar elpusztulása a fronton, a bombázásokban, a hadifogságban, a szovjet rabszolgatáborokban, és egy újabb, még súlyosabb Trianon.

A rendszerváltozás aktív résztvevőjeként, az Antall-kormány külügyminisztereként, azóta pedig írásaimmal, megszólalásaimmal kiemelt célom volt és maradt a Trianon által okozott nemzeti tragédia, a trauma orvoslása – nemzetközi segítséggel. Kiindulásnak tudomásul kellett vennünk, hogy az elcsatolt területeken az etnikai viszonyok száz év alatt, elsősorban 1945 óta, radikálisan megváltoztak. Ma már alig több mint kétmillió a határainkon túl élő magyarok száma, és a lakosságon belüli arányuk lecsökkent. Mesterséges módon, a betelepítés és az iparosítás következtében, azokban városokban, ahol egykor hatalmas magyar többség volt – Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmárnémeti, Arad, Rozsnyó, vagy relatív magyar többség, mint Pozsony, Kassa –, ma radikálisan lecsökkent, maximum egyharmad a magyarok aránya. Ha tehát ma tartanának népszavazást e területek hovatartozásáról, gyakorlatilag nem változna a határ. Értelmetlen lenne azonban, hogy pusztán keseregjünk, vagy haragosan tüntessünk a száz évvel ezelőtti döntéshozók ellen.

Ha a határváltozás alapja és lehetősége hiányzik, van-e más lehetőség a

magyar kisebbségek jogainak és jövőjének a biztosítására? Egyedül az európai integráció a megoldás. Az Európai Unió és annak schengeni egyezménye gyakorlatilag eltörölte a határokat. Ha valamennyi szomszédunk is ennek részese lesz, a Kárpát-medence és környéke egységes gazdasági teret fog alkotni, előbb-utóbb közös pénzzel, az emberek és az áruk akadálymentes mozgásával. Az EU ugyan nem rendelheti el, hogy mindenki tisztességesen bánjon a magyar kisebbségekkel, de efelé halad. A határmenti területek, a nagyvárosok és a trianoni határral elválasztott gazdasági zónájuk egyesül, a közlekedési kapcsolatok újjáélednek. Az alkotmányosság őre, az Európa Tanács olyan konvenciókat és határozatokat fogadott el, amelyek nagymértékben előmozdítanák a magyarnyelvű kisebbség jogait, ha – az aláíró államok, így összes szomszédunk – be is tartanák ezeket. Ha barátokat találunk, akik mellénk állnak, eljuthatunk odáig, hogy ezeket az emberi jogi, kisebbségjogi dokumentumokat be kell tartani. Jó volna például, ha az EU pénzügyi támogatásainak ez lenne a feltétele. Csak a külhatalmak segítségével kínál esélyt arra, hogy a Trianon okozta seb begyógyuljon. A heg ott fog maradni, de ha a határon túlra került magyarok korlátozások nélkül használhatják a nyelvüket, nemzeti szimbólumaikat, ha beleszólhatnak az életüket szabályozó döntésekbe, akkor az egykori történelmi országban a magyar szó, a magyar kultúra jövője biztosítva lesz.

Jeszenszky Géza történész, *a Kísérlet a trianoni trauma orvoslására – Magyarország szomszédcsági politikája a rendszerváltozás éveiben* c. könyv szerzője

A TISZTASÁG MOST BIZTONSÁGOT JELENT

Átszervezésekkel, megnyújtott munkaidővel, hétvégén is folyamatosan tisztítják és fertőtlenítik a kerület közterületeit a Budavári GAMESZ munkatársai, segítve a koronavírus elleni védekezést.

A koronavírus-járvány, mint sok más szervezetét, a GAMESZ működését is átalakította – mondta a Várnegyednek Vas Hunor, a Budavári GAMESZ (az önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezete) igazgatója. A kollégák jelentős részét home office-ba küldték, ami némi pluszköltséggel járt, hiszen volt, akit fel kellett szerelni a szükséges számítástechnikai eszközökkel, az informatikusoknak pedig négy-öt napos munkát jelentett az is, hogy a GDPR-előírásoknak megfelelően tudják biztosítani a távoli eléréseket.

A koronavírus-járványból adódó többletfeladatok abból is következtek, hogy a GAMESZ nem kizárólag vagyongazdálkodási tevékenységet végez az önkormányzat megbízásából, hanem például a járdák takarítása, karbantartás és az önkormányzati tulajdonban lévő iskolákban a közéleti feladatok is a feladatai közé tartozik. A konyhás nénik – ahogyan iskolás korunk óta mindnyájan nevezzük őket – például a GAMESZ alkalmazottai, napi tevékenységük pedig a korlátozásokkal értelemszerűen megszűnt. A feladatok átszervezésével azt is meg kellett oldani, hogy ők is részt vegyenek valamilyen módon a vírus elleni védekezésben, ne kelljen őket kényszer- vagy fizetés nélküli szabadságra küldeni – mondta az igazgató.

Mindezt pedig úgy, hogy nem lehetett tudni, hogy mikor és milyen formában indul újra az élet. Az idősok ellátása élelmiszerrel, az ételek csomagolása, statisztikai nyilvántartások vezetése és irodai tevékenység – sorolta Vas Hunor, hogy az iskolai feladatok megszűnését követően milyen munkákat kaphattak a GAMESZ alkalmazásában állók az átszervezés után.

PLUSZSZOLGÁLTATÁS A LAKÓKNAK

A munka dandárját, illetve a védekezés látványos műveleteinek nagy részét a járdatarító osztály végezte és végzi el, a kerületi lakosok leginkább velük találkozhatnak az utcákon. Érdemes megemlíteni – amiről Vas Hunor szerint a közvélemény keveset tud –, hogy az épületek előtti járdaszakasz tisztán tartása társasházi feladat. A köztudatban ez általában úgy él, hogy télen a havat

el kell lapátolni és csúszásmentessé kell tenni az épület előtti járdaszakaszt – csak hogy a járdák tisztán tartása nem csak télen, hanem minden évszakban a társasházak feladata – arról persze a lakók dönthetnek, hogy kiadják-e a munkát vagy maguk takarítják. „Békeidőben” ezt is elvégzi a GAMESZ, e tevékenységük pedig pluszszolgáltatás az önkormányzat részéről a kerületi lakók számára, hogy még tisztább, még elfogadhatóbb legyen a kerület képe, hiszen az I. kerület a turizmusnak kellően kitett – fogalmazott az igazgató. Most, hogy sok ember otthon, önkéntes karanténban vagy akár home office-ban van, a legtöbben még érzékenyebbé váltak a környezetükre, és még inkább elvárják, hogy az rendezett legyen. „Ezt próbáltuk úgy megszervezni, hogy minden egyes emberünket csatasorba állítottuk a közterületek tisztítására” – mondta Vas Hunor.

Így sem kell nagy létszámú takarítóbrigádra gondolni, hiszen 10-11 főből áll ez az osztály. Kicsi a terület, de nem annyira, hogy ennyien már sokan legyenek, ennek ellenére minden problémát megpróbálnak orvosolni. Egy-két alkalommal előfordult például, hogy valakik illegálisan raktak le szemetet a területben. Az igazgató szerint ugyanakkor azért is próbálják az egyébként nem alapfeladataik közé tartozó munkákat is elvégezni – nemcsak ezekben a „vérzivataros időkben”, hanem mindig –, hogy jobb legyen a terület lakóinak közérzete, jobb legyen itt élni.

A HÁZIKEDVENCEKRE IS FIGYELNEK

Az említett 10-11 emberrel nagyságrendileg le tudják fedni a területet, mégpedig oly módon, hogy a hét minden napján dolgoznak – persze váltásban – és ezen belül is megnyújtott munkaidővel. A kellő pihenőidő megadásán kívül arra is figyelni kellett, hogy kisebb csoportokban dolgozzanak, de a járdák takarítását végzők illetően elkülönítést akkor is meg tudták oldani, amikor koronavírus-járvány okozta megbetegedések a csúcson jártak.

Az utcák, lépcsők, korlátok fertőtlenítést klóralapú tisztítószerekkel végzik, nagynyomású gépekkel, illetve háti

permetezőket is vásároltak. A fertőtlenítőszeret olyan koncentrációban alkalmazzák, ami megöli a baktériumokat, de rövid idejű száradás után egyáltalán nem káros például a kutyákra vagy a macskákra. Most azokat a felületeket is lekezelik, amelyekre egyébként, járványmentes időszakokban nincs kapacitásunk. Ilyenek például a padok vagy a lépcsők melletti korlátok, amelyek fertőtlenítésére most külön is odafigyelnek.

Az igazgató szerint az igazsághoz persze az is hozzátartozik, hogy mivel a külföldi turisták száma gyakorlatilag a nullával egyenlő, így a turizusból fakadó szennyezettség, illetve a közterületek „szemetessége” most egyáltalán nem jellemző, ezért az így felszabaduló kapacitást tudta a GAMESZ a tisztításra és a fertőtlenítésre fordítani. A forgalomnak leginkább kitett területeket folyamatosan fertőtlenítik, így a forgalmasabb gyalogátkelőhelyeket, gyógyszertárakat, kisboltok előtti járdaszakaszokat, forgalmasabb lépcsőket, azok korlátait, a kutyafuttatók melletti padokat. Ezek ugyanis olyan területek, ahol a koronavírus-járvány csúcsidőszakában is gyakran megfordultak emberek.

IDŐBEN FELKÉSZÜLTEK

A fertőtlenítőszer beszerzését már az iskolák és az óvodák bezárása előtt megkezdte a GAMESZ, ezekben az intézményekben és az irodaházakban is kézfertőtlenítő-adagolókat helyeztek ki. Vas Hunor reményei szerint már túl vagyunk a nehezen, a költségekről pedig azt mondta, hogy 8–10 millió forint közé esik az az összeg, amit közvetlenül a GAMESZ költött a vírus elleni védekezésre. Ezt ki kell gazdálkodniuk, de

az önkormányzat mint tulajdonos már a veszélyhelyzet legelején kinyilvánította, hogy a vírus elleni védekezés sikere nem lehet pénzkérdés. Ami persze nem jelentette azt, hogy szórni kezdték a pénzt, de ha szükség volt védőmaszkra, kesztyűre vagy bármire, akkor észszerű kereteken belül azokat be lehetett szerezni. Ez pedig összességében nem olyan nagyságrend, ami felborítaná a GAMESZ saját költségvetését – hangsúlyozta az igazgató.

A május 18-ai, budapesti nyitás óta nem tapasztaltak lényeges változást, de miután több, korábban elzárt területet is megnyitottak a látogatók előtt, ezeknek a fertőtlenítését is meg kell oldaniuk. Miután a kormány a parkolást országosan ingyenessé tette, az önkormányzati tulajdonú parkolócég, a Budavári Kapu Kft. alkalmazottait sem küldte el az önkormányzat, hanem a feladat nélkül maradt parkolóőrökre szintén számít a vírus elleni védekezésben. Nagyrészüket a GAMESZ be tudta vonni a közterületek takarításába és fertőtlenítésébe. Ki kellett nyitni a sporttelepet, illetve a játszótereket, ezeken a helyeken pedig a kora reggeli órákban fertőtlenítenek, még mielőtt a gyerekek vagy a sportolni vágyók megjelenének ott.

-enzo-

MÚZEUMBA KERÜLNEK A MASZKOK

Jó lenne, ha a koronavírus-járványnak egyszer s mindenkorra vége lenne, és a védőeszközöknek, valamint az elmúlt hónapok emlékeinek, lenyomatainak immár múzeumban lenne a helye. A Sziklakórház Atombunker Múzeum mindenestre egy olyan archívum összeállításán dolgozik, amely a jövő számára megőrzi és bemutatja a jelenlegi helyzet sajátosságait. Ennek érdekében szívesen fogadják a személyes felajánlásokat. A kezdeményezésről Fórizs Gabriella marketing- és partnerkapcsolati menedzserrel beszélgettünk.

A járvány elleni védekezés témája mennyire illeszkedik a múzeum gyűjtőkörébe? Hogyan született a Covid-19-cel kapcsolatos archívum ötlete?

– A múzeum küldetése a háború valódi arcának illusztrálása és a szűk-séghelyzetben történő gyógyítás, segítségnyújtás bemutatása. Vezetett túráinkon bemutatjuk, hogyan zajlott itt a betegellátás a II. világháború, valamint az '56-os forradalom és szabadságharc ideje alatt, milyen harcok folytak a felszínen Budapest ostroma idején, illetve önálló kiállítás dolgozza fel a harctéri életmentés fejlődését. A túra második szakaszán megismer-

hetjük, hogy ugyanez a titkos bunker hogyan működött volna egy esetleges atom-, vegyi vagy biológiai támadás esetén. Mindemellett szólnunk arról is, hogy a Várhegyben a természetes barlangrendszerből kiépített intézmény nemcsak kórházként működött, hiszen 1945 novembere és 1948 között a Vírus Oltóanyagtermelő Intézetnek adott otthont. Ez a konkrét kapcsolódási pont, ami miatt az érdeklődési körünkbe tartozik a jelenlegi járványhelyzet.

Ezekben a hónapokban olyan világjárvánnyal állunk szemben, amilyennel korábban mi még nem szembesültünk.

A koronavírus-veszély sokunk életét átalakította, összefogásra és új, alternatív megoldások kidolgozására ösztönzött. Nagyon sokféle összefogást láttunk magunk körül és az ország más településein is, ezek nyomán született meg a gondolat, hogy gyűjtsük össze a Covid-19 járvánnyal kapcsolatos tárgyakat, élményeket, és valamilyen formában mindezt mutassuk be.

Milyen tárgyakat, emlékeket gyűjtenek az archívumban?

– Elsősorban az egészségmegőrzésre, a védőfelszerelésekre és a segítségnyújtás eszközeire kívánunk össz-

pontosítani. Várjuk a saját készítésű védőfelszereléseket, arcmaszkokat és védőruhákat, valamint a különleges fertőtlenítőszeret is. Az utcátárgyakról, illetve az olyan képzőművészi alkotásokról készült fényképeket is szívesen fogadjuk, amelyek az egészségmegőrzést és a védekezést hangsúlyozzák. Ez utóbbiak közé tartoznak pl. azokról a szobrokról készült fotók, amelyekre a járvány időszakában valaki kesztyűt vagy arcmaszkot húzott. Fogadjuk azokat a molinókat, plakátokat, amelyek arra szólítanak fel, hogy vigyázzunk magunkra, vigyázzunk egymásra, vigyázzunk az egészségünkre. A sokféle közösségi összefogásról és az önkéntes felajánlásokról is várjuk a történeteket, akár videofelvételeket. Gyűjtjük a beszámolókat is arról, hogy pl. miként fogott össze egy kisebb társaság a környéken élő idősebb társaik segítése érdekében, és hogyan szerveződtek meg a különféle önkéntes körök. A tesztelésről, a hatósági és önkéntes karanténról, valamint a gyógyulás folyamatáról készült személyes beszámolókra is kíváncsiak vagyunk, illetve arra is, hogy az egészségügyi vészhelyzet hogyan alakította át a hétköznapokat. Semmiképp sem szeretnénk megfélemlíteni azokról sem, akik már korábban is beteget ápoltak, és ezt továbbra is meg kellett oldaniuk.

Eddig milyen felajánlások érkeztek?

– Számos fényképet kaptunk különböző tárgyairól és tárgyi felajánlásairól – ezek átvétele csak később, a veszélyhelyzet elmúlását követően lesz megoldható. Olyan molinóról érkezett például fotó, amelyet az egyik idősök otthonában függesztettek ki, rajta a lakók és a dolgozók üzentek a hozzátartozók számára, hogy megnyugtassák őket. Kaptunk fényképet egy különleges születésnap köszöntéséről is: egy idősotthon épülete előtt, az ablak alatt gyűlt össze a család, és onnan köszöntötték az ünnepeltet. Érkeztek képek ablakra ragasztott szivecskékről, „Maradj otthon!” feliratokról, március 15-i üres utcáról, valamint érkezett egy festményfelajánlás is, a kép akkor készült, amikor a szállodák úgy világították ki az ablakaikat, hogy azok szivecskét formáltak. Mindezek mellett akadt, aki felajánlotta, hogy a járvány idején vezetett blogját felhasználhatjuk, és olyan is, aki saját verset küldött a témában. Az egyiket egy ápolónő írta.

Milyen módon tervezik a gyűjtemény bemutatását?

– Az archívumot mindenképpen szeretnénk feldolgozni és megjeleníteni. Jelenleg az adatgyűjtés fázisában vagyunk, de többféle tervet is készítünk az anyag közzétételére. Egyelőre

elraktározzuk a felajánlott tárgyakat, még nincs döntés arról, hogy a gyűjtemény az állandó kiállításon belül vagy vándor-, esetleg virtuális kiállításon kap-e helyet. Mindenesetre a honlapunkon keresztül, a „Múzeum digitár” felületen az érdeklődők körbenézhetnek a tárgyak között.

Az érdeklődők és a felajánlók hogyan léphetnek kapcsolatba a múzeummal?

– A Sziklakórház Atombunker Múzeum a járványveszély miatt jelenleg még zárva tart. Aki személyes tárgyat, fényképet stb. szeretne adományként felajánlani a múzeum számára, e-mailen a muzeologia@sziklakorhaz.eu címen vagy a +36 30 359-8187 telefonszámon (hétköznapokon 11 és 15 óra között) tud kapcsolatba lépni velünk. Arra szeretnénk kérni a felajánlókat, hogy írják meg nekünk a szándékukat. Amennyiben tárgyat adományoznának a múzeumnak, akkor kérjük, hogy készítsenek egy fotót és egy rövid leírásban dokumentálják, hogy mikor használták, miből készült stb. Ha pedig fényképfelvételről van szó, azt egyszerűen át tudják nekünk küldeni e-mailben. Természetesen mindenkinek válaszolunk, és egyeztetjük a részleteket. A felhívás pontos leírását bárki megtekintheti a <https://www.sziklakorhaz.eu> oldalon, a Covid-19 emlékek fülre kattintva.

Mikor nyitnak újra?

– Bízunk benne, hogy júniusban már sor kerülhet a nyitásra. Budapesten még csak most kezdődnek az enyhítések. Amint megjelenik a rendelet, látni fogjuk, hogy milyen egészségbiztonsági intézkedéseket kell hoznunk ahhoz, hogy a múzeum látogatható legyen.

Rojkó A.

HÍDSZEREPEBEN

István Kovács, a Berli Magyar Tv budapesti tudósítója nyitja meg online június 3-án 18 órakor Bp. Szabó György kiállítását a Tér-Kép Galériában.

Hol fogható a Berli Magyar Televízió adása?

– A régi Kreuzberg 61-ben, ami a kelet nyugati része, itt több magyar is lakott régen, mára sajnos már kevesebben, de itt ezen a területen egy-egy blokkban fogható az adásunk kábelen keresztül. Ez kereskedelmi szempontból kevés nézőt jelent, viszont sok az idős nézőnk, akik fogékonyak a komoly és a vidám őszinte anyagokra, és díjazták, hogy szívvel-lélekkel csináljuk nekik a műsort, amit a leveleik és betelefonálásaikkal is visszajeleznek.

A visszajelzések alapján melyik anyaga bizonyult eddig a legnépszerűbbnek?

– Talán a Story Gálán forgatott anyagunk volt az, amit a legjobban szerettek a nézők. Itt kezdeti helyismereti hiányosságaim miatt még nem ismerem föl hazai sztárokat, amiből sajnos kalamajka alakult ki a riportok közben, amikor megkérdeztem tőlük, hogy ők kicsodák, és mitől híresek, így kisebb sértődések lettek sajnos. Ma már nagyon sajnálom, hogy így alakult, de ez volt a legnézettebb, mert a nézők viccesnek találták.

Itt kérem, ha megoldható írják le majd a cikkben, hogy az újságolvasók is meg tudják nézni ezt a videót, ha akarják, hogy ha az internet keresőjébe beírják, hogy „István Kovács Story Gála”, akkor kiadja a videók között, és akkor megnézhetik ők is.

Szerintem ez egy érdekes kísérlet is lehetne, hogy egy nyomtatott írott újságban így népszerűsítsenek egy online videót. Köszönöm, ha beteszik, az olvasóknak pedig jó szórakozást kívánok, ha megnézik!

De a mohácsi busójárásról is szép videóbeszámolót készítettünk az operatőr kollégámmal, és nem hagynám ki a „Miért fut a zebrán a Magyar?” című videótudósítást sem, ami azzal foglalkozott, hogy Budapesten a zebrán sokkal jobban sietnek át a gyalogosok, mint Berlinben, és ennek a furcsa jelenségnek az okait próbáltuk meg egy gyalogosátkelő zebra mellett forgatva feltárni. Ezt is megtalálja az olvasó, ha az anyag címet beüti a keresőbe. Itt sok interjút készítettünk azokkal a gyalogosokkal, akik gyorsítottak a zebrán átkeléskor,

vagy behúzott nyakal keltek át, sőt, olyan riportalanyunk is volt, aki kifejezetten átszaladt, és a zebra után visszalassított sétára, pedig nem volt igazán forgalmas az az átkelő. Berlinben ilyet nem tapasztaltunk, meglepő volt, ezért szerettük a nézőink.

Hol töltött több időt, itthon vagy Berlinben?

– Most már itt töltök több időt Budapesten, ez lett az első otthonom, de negyedévente-félévente igyekszem Berlinbe menni, hogy lássam a szüleimet, ilyenkor a tengerimalaccommal, Fifivel együtt utazunk, de szerencsére Fifi is megszokta az utazást, ami az elején nem volt egyszerű.

Tettek már megjegyzést az akcentusára? Volt, hogy nem értették?

– Mivel a videók a Facebook-oldalamra is kikerülnek a webre, és rajongók Berlinből is felteszik azokat, miután felvették a kábeltévéből, ezért az interneten a tudósításaim kiszabadulnak a tv zárt világából, ami azt is jelenti, hogy mindenféle kommentet kap az ember. Volt olyan, ami negatív volt, és az akcentusomat szidta, de szerencsére pozitív is akadt, és nem veszem magamra. Berlinben egyébként megtanultam ezt gyerekként kezelni, mert ott a suliban a magyar akcentusom miatt egyesek kigúnyoltak, de az ilyenekkel nem szabad foglalkozni, és különben is volt, aki már azóta bocsánatot kért az osztálytalálkozón.

Ezzel együtt magyarul beszélve sajnos erősebb az akcentusom, de sokat fejlődtem, járok logopédushoz, hogy ne németesen ejtsem pl. az „r” betűt és más szavakat se. A nézőim szerint sokat fejlődtem. Van, aki azt mondja, hogy már alig van német akcentusom, ha magyarul beszélek.

Mi alapján választ témát?

– Nagyon egyszerűen, ha bejön egy információ egy hazai eseményről, akkor elgondolkozom rajta, hogy ez Berlinben engem mennyire érdekelne, és ha úgy látom, érdekes lenne a számomra, akkor elkészítem a tudósítást. Szóval próbálok a berlini magyarok fejével gondolkodni.

Volt már olyan anyaga, amit nem engedtek adásba?

Eddig minden anyagom adásba került.

Ki volt a leghíresebb riportalánya?

– Egyszer egy hatalmas technópartiban készítettem egy spontán interjút egy nagyon híres angol DJ-vel, de nem miatta mentünk oda forgatni, és nagyon hangos volt a zene, és hirtelen derült ki, hogy forgathatunk vele két szám között. A nagy hangerő miatt nem értettem a nevét, amikor azt a kísérő hostess mondta nekem, ezért csak azt tudtam, hogy híres, ezért kellene vele interjút csinálni, és a rendezvényszervező megharagudna, ha nem forgatnánk vele. Nagyon kedves volt egyébként, de a rövid, egyperces interjú után egyből újabb interjúkat kellett csinálni a hangos táncparketten a tömegben, majd gyorsan kellett mennünk, megvágni és leadni a tudósítást még aznap este. A riport a híres Dj-vel nem is került végül az adásba, és mivel így alakult, jelentőségét is veszítette hirtelen,

ezért máig nem tudom, ki volt ő valójában, de ő volt a leghíresebb.

Hazai hírességek közül nagyon sokan voltak, akikkel riportoztam, de nem szeretném, hogy ha valakit kihagyok, akkor esetleg az rosszul esik valakinek, ezért inkább nem emelek itt most ki senkit, de szerintem nem is a híres embertől lesz jó egy riport, hanem akkor, ha érdekes a téma és a riportalány.

Aki nem tudja kábeltévén megnézni, hol láthatja a tudósításait?

Aki beüti az internetes keresőbe, mindegy, hogy PC-n vagy Macintoshon, sőt mára már mobilon is lehet, azt, hogy István Kovács Berlini Magyar Tv, az megtalálja a tudósításokat, bár legjobb minőségben a Vide.hu-n található, mert ők minden adást feltettek egy időben. De a Facebook-oldalamon, az István Kovács (Berlini Magyar Tv) is elérhető a legtöbb videó.

Június 3-án 18 órakor a Tér-Kép Galériában ön nyitja meg Bp. Szabó György kiállítását. Ismeri a művész urat, vagy ez lesz az első találkozásuk?

– A művész úrral már találkoztunk, és nagyon örülök a felkérésének, büszke vagyok rá. Azt mondta, a munkáim alapján szeretné, ha én nyitnám meg a kiállítását, ami egy művésztől igazán nagy elismerés, azt gondolom.

Készül valamilyen meglepetéssel a megnyitóra?

Én nem készülök meglepetéssel, szeretnék méltó módon helytállni ebben a feladatban, ami nem egyszerű, mert számomra viszont meglepetés volt – ami a járványhelyzet miatt érthető persze –, hogy egyedül leszek a kiállítótérben a megnyitón a művekkel, amiről

előben tudósítok a FB-csatornámon. Tehát egy egyszemélyes megnyitó lesz, viszont szeretnék ügyelni rá, hogy ne a kiállítás-megnyitók számomra gyakran száraz megnyitászövegeivel készüljek, hanem inkább a műveket magamon átszűrve, élőben próbálok reagálni azokra, mintegy hidat képezve a nézők számára. Ez egyébként a Berlini Magyar Tv hitvallása is, hogy hidat képezzen a nézői és az anyaország között.

Mi a kedvenc hobbjaja?

Hobbim a karaoke, és amit, mióta megvettem első amatőr karaokegépet otthonra, azóta már szerencsére nem kell kocsmákban, nem ritkán alkoholos állapotú emberek között sorban állnom, hogy énekelhessek, hanem otthon, kulturált környezetben tudok hódolni hobbimnak.

De nem vagyok egyedül, mert legfőbb kritikussom, Fifi személyében mindig van közönségem, aki pontosan jelzi, hogy milyen volt az előadásom: azonnal elbújik a kis fatörzsébe, ha nem tetszett a dalom, de fiatalabb nagynéném is ad visszajelzéseket, ha átjön látogatóba.

A kedvenc magyar dalaimat németre is lefordítom, és ha Berlinben járok, ezek közül előfordul, hogy előadok párat a Berlini Magyar Tv kreuzbergi stúdiójából a berlini magyaroknak. Ilyenkor a vegyesházasságban élők is nagyon örülnek, mert a tv-ben ilyenkor németre fordítva minden családtag érti a prima magyar slágereket, és ilyenkor én is örülök, mert csatornánk hitvallása beteljesül, és hidat képezhetünk a két ország kultúrája között.

Cs. J.

A megnyitó megtekinthető a Tér-Kép Galéria Facebook-oldalán.

MEGNYITNI ÉS VEZETNI

Topor Tünde művészettörténész, az Artmagazin főszerkesztője. A Tér-Kép Galériában Bp. Szabó György június 3-án nyíló kiállításán fog tárlatvezetést tartani június 24-én.

Mi az a más, a többlet, amit a látogató egy tárlatvezetésen kap?

– Ha általánosságban nézzük, akkor a tárlatvezetés: könnyítés. Mert ha csak úgy odaállítanak egy mű elé, akkor fogódzók nélkül vagy túl sokféle dolgot gondolhatsz róla, vagy meredhetsz rá értetlenül is. A tárlatvezetések alapesetben pótolják azt a szempontrendszerrel, amit a magyar oktatás nem ad meg a közönségnek. Például, hogy mit lehet elvárni egy bizonyos korban született műtől. Ha a fotó átveszi a pontos megörökítés funkcióját a festésztől, akkor a festőket már nem fogja érdekelni, hogy minél természetűbben fessenek. Más kezdi el foglalkoztatni őket, Monet esetében például majd az, hogy hogyan lehet megörökíteni a színek, formák együttállását egy bizonyos pillanatban. Ecsettel festéket felvinni egy vászonfelületre nagyon lassú folyamat, csoda, hogy Monet nem örült bele ebbe az ambíciójába. De ha nem is örült meg, a dolog megszállottjává vált – több száz változatban festette meg ugyanazt a témát: a tavirózsákat, illetve az ég és a fák tükröződéseit a giverny-i kert tavában.

Alapigazság, hogy a művek igazi élvezetéhez kell háttértudás; a tárlatvezetés pedig válogatott, célzott információkat ad. Nem kell elolvasnod könyveket vagy a katalógust, és mégis sokkal jobban képbe kerülsz, mint ha csak úgy ténferegneél egy kiállításban. De többféle szint van: vannak szigorúan szak-

Fotó: Acsai Miklós

mai, kuratori vezetések, amiket a kiállítás összeállító művészettörténész tarthat, és vannak szubjektív vezetések. Az én kedvenc formációm a kettő vegyítése. Sokat készülök egy-egy kiállításra, de azt osztom meg a közönséggel, ami nekem ott, akkor eszembe jut. Legjobban a páros vezetéseinket szeretem Winkler Nórával, ezekben nagyon inspiráló mindkettőnk számára a párbeszéd. Megvitatjuk a dolgokat, és ez eltávolítja a tárlatvezetést a tankönyvszagú ismeretterjesztéstől. A közönség is szereti, mert látszik, hogy élő viszonyt lehet kialakítani a művekkel, semmi sincs kőbe vésve, csak a tények. Az interpretáció szabad.

Az egyik első páros tárlatvezetésünk a Nemzeti Galériában volt, az akkoriban indult Múzeumok Éjszakája

programjaként. Azt találták ki a galéria marketingesei, hogy aznap éjjelre csak a múzeum dolgozói beszéljenek, hanem meghívunk vendég-tárlatvezetőket is. Nórával mi addigra már nagyon szerettünk együtt kiállításokra járni, és kommentelni, amit láttunk, és nem mindig az ájult tisztelet hangján, sokszor kifejezetten női szempontból. Úgyhogy az lett az ötlet, a Nemzeti Galéria 19. és 20. századi gyűjteményében nézzük meg, milyen volt a magyar festők nőképe. Persze volt már preconcepcióm, hiszen minden addigi, művészettörténészként és a műkereskedelemben felbukkant képet figyelve is az volt a tapasztalatom, bármennyire modern felfogású is egy magyar festő, a női portréknál alábbhagy a vadság. Egyáltalán nincsenek vamp típusú nők a magyar festészet történetében, mindenki inkább kislányos lesz a képeken. Még Báthory Erzsébetnek is kis piros szája van. Tehát ilyen szempont alapján tekintettük át a galéria anyagát. A közönségnek tetszett, mi is nagyon élveztük, úgyhogy azóta is tartunk páros vezetést a Nemzeti Galéria szinte minden kiállításán.

Mikor jött divatba a vezetett tárlatlatogató?

– Az, hogy a tárlatvezetések általában ennyire népszerűvé váltak, annak a felfogásbéli változásnak köszönhető, ami az egész múzeumügyet érintette. Hogy megszűnt a múzeumi szakmára addig jellemző elitizmus. Persze az eli-

tizmus reakció is volt az ötvenes évek időszakára, amikor meg attól kellett rettegni, mit írnak az öntudatos tárlatlátogató munkások a vendégkönyvbe. Hogy szerintük a festő nem tudta elég élethűen ábrázolni, mondjuk, a balatoni halászatot. Az utána következő években mindenki örült, ha hagyták a múzeumokat valamennyire maguktól működni, és a nyugalom szigetei lehettek, maximum vasárnapi koncertekkel a kupolacsarnokban. De aztán hozzánk is begyűrűzött az a felfogás, ami Nyugat-Európában, Amerikában már végigsöpört a múzeumokon, hogy élményt kell adni, kasszasikeres kiállításokat kell rendezni, a saját anyagait is meg kell mozgatni, mert van rá igény, ráadásul ez újabb érdeklődést generál, és olyasmit is, ami addig nem volt elvárás: bevételt. Megjelentek tehát a múzeumokban, kiállítóhelyeken a marketingesek, sajtósok és, hála istennek, a múzeumpedagógusok is, akik nevelik szépen a jövő sokkal értőbb, a kortárs művek iránt is nyitott közönségét. Ma már szinte mindenhol vannak tárlatvezetések, múzeumokban, kiállítóhelyeken, tehát ahol rendeznek tárlatokat, de az adott intézménynek nincs állandó, saját gyűjteménye, például a Múcsarnokban vagy magángalériákban.

Ki kér fel kit? Mennyire bizalmi viszony ez? Mi fér bele egy tárlatvezetésbe?

– Felkérhet a kiállító művész éppúgy, mint a galéria vagy az intézmény vezetője, illetve az, aki az adott helyen a programokért felel. Ha sokat vezettél már, akkor lehet tudni, hogy körülbelül mit lehet várni tőled. Számunkra az eddigi legdöbbenetesebb tapasztalat az volt, amikor Nórával a Rozsda

Endre-kiállításon vezettünk, szintén a Nemzeti Galériában. Rozsda Endre Franciaországban élt magyar származású festő volt, jelentős alak, de nem annyira ismert név, sem Párizsban, sem itthon. Nem nagyon szoktunk izgulni a vezetések előtt, de amikor azt láttuk, hogy valóságos tömeg hömpölyög fel a galéria nem keskeny lépcsőjén, akkor elkezdett remegni a lábunk.

drMáriás: Kánoncsinálók – A kortárs képzőművészet zsúrija Max Beckmann műtermében, 2018

Illetve elkezdtek pörögni a kerek az agyunkban, hogyan tudunk majd ennyi embernek úgy vezetést tartani, hogy jól halljanak minket és jól lássák a képeket. Mert nem csak rajtunk múlik egy-egy vezetés sikere, hanem a körülményeken is, például hogy gerjednek-e a mikrofonok. Többször volt már, hogy meg kellett kérni a közönséget, szakadjanak két csoportra, hogy egyáltalán esély legyen élvezetes vezetést tartani, ami a második csoport számára egy órányi várakozást jelent. Itt is ez történt. De a slusszpoén ebben

az esetben nem az, hogy mi mennyi embert vonzunk már egy-egy tárlatvezetésünkre, pedig de – teszi hozzá nevetve –, hanem hogy a Rozsda Endre-meghívónkban szerepelt a szabadkőműves szó. Mert Rozsda festészetének tényleg vannak szabadkőműves, sőt, inkább illuminátusi vonatkozásai. Nem interjúvoltuk meg a közönséget egyenként, de tartok tőle, hogy műkö-

dött az a fogás, hogy ha érdeklődést akarsz generálni, akkor a titok, rejtély, szabadkőműves stb. szavakat kell használnod. Egyébként pedig mi a tárlatvezetéseinken nem tartjuk meg magunknak a magánéleti szálakat, azokat a tényeket, amelyek meg tudják világítani, milyen élethelyzetben jöttek létre az egyes művek, vagyis milyen összefüggés mutatkozik ezek között. Sőt, mi inkább ezekre koncentrálnak. Én azt sem szoktam elhallgatni, ha egy képen egy megoldást félresikerültnek tartok. Egyáltalán, abból az

állapotból szeretnénk kizökkenteni a közönségünket, hogy ájult tisztelettel nézzenek bármit, pusztán csak azért, mert egy múzeum falán lóg. Azt szeretnénk elérni, hogy a közönség teljes nyitottsággal és elfogadással közelítsen a művekhez, ne utasítson el azonnal egy-egy művészt vagy műtárgyat azért, mert az elsőre nem tetszik, de ha már sokat nézte, sokat tud róla, akkor gondolhassa azt: de szép kék reflexek vannak ezen az alkonyatot ábrázoló Ferenczy Károly-képen, de azért lehet, hogy jobb lett volna, ha ő is el tud már szakadni a természeti motívumoktól, legalább annyira, mint a már emlegetett Monet, mert akkor nem egy olyan ló testén jelenének meg ezek a szép kék reflexek, aminek a lába nem annyira sikerült.

Presztízseben mi van feljebb: a megnyitó vagy a tárlatvezetés?

– A megnyitó. Ott általában szép beszédet kell tartani, ami inkább laudáció, a művész bemutatása, méltatása. A megnyitót tartó személy is emeli (jó esetben) az esemény presztízsét.

Persze el lehet ettől szakadni, lehet formát bontani, és akik sokat járnak megnyitókra, mindig hálásak a változatosságért. Szóval a megnyitó lehet kongeniális, mint ez esetben is. A tárlatvezetés viszont inkább papi munka, közvetítés a művész és a közönség között, bár abba is lehet társalkotói elemeket vinni. Például, ha olyan elemzése születik a műveknek, amire maga a művész se gondolt (nevet). De a tárlatvezetés interaktív, és improvizatívabb műfaj, az ember érzékeli a jelzéseket, mi kelti fel az érdeklődést, mi az, aminél kicsit gyorsítani kell esetleg. A megnyitó pedig, általában, egy másik, kötött produkció.

Mióta ismered Bp. művészetet? Mit fogsz elmondani róla és a műveiről a tárlatvezetésen? Mikor tudod meg, hogy mik lesznek kiállítva? Hogyan készülsz?

– Nagyon régóta ismerem, még a nyolcvanas évek végéről. Én a Népköztársaság útján, egy, fogalmazzunk így: alternatívabb butikban dolgoztam az egyetem mellett, ő pedig szuper, tük-

rös kitzűzőket hozott be hozzánk, bizománya. Ezek valóságos kis műalkotások voltak, tulajdonképpen a mostani művek előzményei, ugyanúgy talált elemekből voltak dadaisztikus módon összerakva. Igazi punk ékszerek voltak, szerintem Király Tamás is használta őket a ruháin. Ruhakonstrukcióin. Aki akkor vett vagy kapott belőlük, ma már szuper műtárgyat birtokol. Talán szerepelt is belőlük egy-két darab a Nemzeti Galéria pár évvel ezelőtti Szurrealizmus című kiállításán, ami az itthoni neodadaista művekből is bemutatott párat. De ha nem szerepeltek esetleg, akkor is ott lett volna a helyük. A tárlatvezetésen ugyanezeket fogom elmondani (nevet).

A tárlatvezetés, remélem, már közönség előtt zajlik majd, és azt is remélem, lesz meglepetésvendégem is, akivel együtt tartjuk. Többet nem árulhatok el. Csak annyit még, hogy abból az interjúból is készülök, ami egy régebbi Artmagazinban jelent meg Bp. Szabó Györggyel.

Cs. J.

VÁLÓDI ALKOTÁSOK, VIRTUÁLIS MEGNYITÓ

Különleges, virtuális kiállításmegnyitó részesei lehetnek azok, akik június 3-án este 6 órakor rákattintanak a Tér-Kép Galéria Facebook-oldalára. A krisztinavárosi bemutatóteremben egyetlen ember lesz majd jelen, István Kovács, a Berli-ni Magyar Tv népszerű riportere, aki megnyitja Bp. Szabó György képzőművész tárlatát. Az érdeklődők okoseszközeiken élőben követhetik az eseményt. A Vízivárosban élő alternatív alkotóval, Bp. Szabó Györggyel beszélgettünk a különleges kiállításról.

Az eredetileg tervezett időponthoz képest alig tíz napot csúszik a kiállítás. A járvány miatt mennyit változott a koncepció?

– Minden maradt a régiben. Az elmúlt hónapokban szinte biztos voltam benne, hogy a kiállítást későbbre kell halasztanunk, de amikor már látszott,

hogy enyhítenek a szigorításokon, úgy döntöttünk, hogy – ha virtuális módon is –, megtartjuk a megnyitót. Ez egy speciális válasz a speciális körülmé-

nyekre. A Tér-Kép Galéria vezetőivel együtt én is úgy gondolom, hogy ideje volt megkeresni azokat a lehetőségeket, amelyekkel válaszolni tudunk a kényszerhelyzetre. Szerintem ez a rendkívül izgalmas megoldás sokkal jobb, mintha tovább tologattuk volna a kiállítás nyitó időpontját. Nekem ugyanúgy be kell rendeznem a galériát, mint máskor, a műveim felkerülnek a falakra. A látvány teljessé tétele érdekében készül egy összefoglaló, ún. Prezi-program a kiállításról. A szakemberek lefényképezik a berendezett galériát, és egy számítógépes szoftver segítségével elkészítik a tárlat virtuális változatát. Az érdeklődők otthon, a monitor előtt ülve is körbejárhatják a kiállítást, és minden művet egyenként is megnézhetnek.

Az utóbbi időben kisebb-nagyobb tárgyakból készit installációkat. Az önkéntes karanténban töltött hetek befolyásolták-e valamilyen módon a készülő kiállítás anyagait?

– Szigorúan betartottam az előírásokat, nem hagytam el a lakást. Ez egyben azt jelentette, hogy március közepétől két hónapot a műtermemben alkottam. A kiállítás lázában éltem, és olyan részletességig kidolgoztam a műveket, amilyenre eddig ritkán adódott lehetőség. A munkáim ugyanabból a témakörből merítenek, mint korábban. Ezek az alkotások a személtelen tömegtárgyakkal elborított nagyvárosi lét fogyasztásorientált tárgyainak mesészerű történetei. A kiállításon keverednek majd a korábbi és a legújabb művek. Készült egy egészen új kollekción is, amelynek tárgyai régi süteményes fémdobozokra kerültek fel. Ezek a dobozok térbe helyezik a tárgyakat.

Különleges adaléku szolgált, hogy a karantén időszakában több rokonom és ismerősöm rendrakással töltötte az időt az otthonában, és eközben olyan tárgyak is előkerültek, amelyek kapcsán rám gondoltak. Elhozták a

holmikat, megálltak a házunk előtt, és a csomagokat letették a járdára. Én természetesen mindennek nagyon örültem, védőkesztyűben átvettem az ajándékokat, de két napig nem nyúltam hozzájuk, hogy elkerüljem az esetleges vírusfertőzést. A kiállításba most ezek a rokon és baráti tárgyak is bekerülnek, úgyhogy az egykori tulajdonosok számára nagyon izgalmas pillanat lesz beépítve viszontlátni a feleslegessé vált, gyerekkori dolgaikat.

Milyen címetek ad az alkotásainak?

– A műveimnek és kiállításnak sincs címe. A képeim struktúrák és sorozatok, elindított történetek, amik szerepüktől, rendeltetésüktől, értelmüktől megfosztott tárgyakból állnak. Bár minden egyes darabnak saját múltja van, az összkép azonban olyan történetet is létrehozhat, ami a nézőben áll össze. Sokkal érdekesebb, ha az installációk hangulatát, üzenetét megéli a néző.

A tervek szerint a valós térben is megtekinthető lesz a kiállítás?

– Amennyiben normalizálódik a helyzet, és kinyithatnak a múzeumok, galériák, akkor – az előírt szabályok betartásával – a tárlat látogatható lesz. Erről azonban jelen pillanatban még nem született döntés. Topor Tünde művészettörténésszel június 24-én tárlatvezetésekre is készülünk. Friss információkat a Tér-Kép Galéria Facebook-oldalán kaphatnak majd az érdeklődők.

Június 3-án ön hogyan követi majd István Kovács megnyitóját?

– Baráti körben a monitor elől. Izgalommal várom a fejleményeket.

Rojkó Annamária

A FÉLBEMARADT ÉLETMŰ

Az akácillatú májusban a Naphegy felé vitt az utunk. Buda híres szőlőhegyén már a római korban, Probus császár (i. sz. 276–282) idején szőlőt termesztettek. Mátyás király palotakertjének is hírére vitte a tüzes vörösbort adó gyümölcs. A Várhegytől a fokozatosan mélyülő Ördög-árok választotta el a Naphegyet, 154 méteres magassága a soproni adótoronnyal vetekedik. A várfalaktól egy puskalövésnyire tilos volt építkezni, ennek köszönhetően platója és lejtői évszázadokon át beépítetlenül maradtak. Később a romantikus hangulatú Tabán zegzugos utcái ezeken a lankákon kanyarogtak. A virágzó borkultúrának a filoxéra és a lisztharmat vetett véget. A Tabánban a bontócsákány tüntette el szinte nyomtalanul a múltat. Mai arculata, épületállományának többsége 1910 és 1939 között alakult ki.

Sétánk már a Lisznyai és a Naphegy utca sarkán véget ért, de történetünk csak most kezdődik. A látható jelen méltatása helyett megint a múltba kanyarodunk vissza. Fadrusz János 2010-ben átadott mellszobra áll itt, valamivel mögötte pedig egy régies, kerek kőasztal, íves kőpadokkal. Mint ha a mester egykori csodálatos villájának utolsó hírmondója lenne.

„Budán, a Naphegyen, Mátyás király palotája szomszédságában, nagy műtermes házat építtetett, magas, kupolás, egyemeletes palazzót, reneszánszos oszlopokon nyugvó erkéllyel” – így idézte fel Lázár Béla (Fadrusz János [1858–1903] életrajzírója) a szobrászművész Naphegy utcai kis palotáját. Amikor Fadrusz elnyerte a kolozsvári Mátyás-szobor kivitelezésére meghirdetett pályázatot, akkor a talapzat megtervezését Pákei Lajos helyi építészre bízták. A közös munka során barátság szövődött közöttük, ezért kérhette fel őt a műteremházának kigondolására. „Az Isten szerelmére kérek, csak több ne legyen a ház költsége mint 30.000 Ft. mert ez a netovábbja tehetségemnek és adósságokban nem akarok keveredni és meg vagyok győződve, hogy Te is meg akarsz ettől menteni” – írta kollégájának. A terveket 1895 májusában datálták, és a következő év elején – Schung

A budai villa.

Forrás – Forster Központ Építészeti Múzeuma

Rezső építőmester kivitelezését követően – már birtokba is vehette a pompás épületet feleségével, Deréky Anna iparművész-szobrásszal. Az épület a késő historizmus villaépítészetének egyik legrepresentatívabb példája volt. Családi fészekként szolgált, de a lényege a lenyűgöző méretű műterem volt. Az alaprajz szerint a helyiségeket a középben elhelyezkedő, kupolával fedett, díszes fölépcsőház köré szervezték. A reprezentatív megjelenésű lakótömbhöz aszimmetrikusan, azt megtörve csatlakozott a művész négyzet alaprajzú, monumentális műterme, valamint oldalról a feleség által használt kis terem, és kisebb mellékterek. A hatalmas teremben – amiben egy kohó és üllő is helyet kapott – mintázta meg Mátyás királyt, a mellékalakokat, Magyar Balázst, Kinizsi Pált, Báthory Istvánt és Szapolyai Jánost, a kisbéri Wenckheim Béla-szobrot, a Wesselényi-szobrot és a honfoglaló vezérek emlékét felidéző Tuhutum-oltárt.

Fadrusz őstehetség és szép férfi volt. Erős termetű, aki, ha belépett egy társaságba és levette kalapját, íves homlokával, gesztenyeszínű, dús hajával mindenkinek feltűnt. Sajnálatosan rövid alkotói pályája alatt csak

néhány kitüntetett magyar város történelmi emlékművének tervezője és kivitelezője lehetett. Alkotásai, a kor külsőségeiben kimerülő, színpadias emlékműveivel ellentétben monumentálisak, közérthetőek és szerethetőek. Bécsi akadémiai tanulmányainak befejezésekor vizsgamunkaként egy feszületet készített. Modell hiányában saját magát kötöztette keresztre és az erről készített fényképek alapján dolgozott. „Apám szállókapás, anyám szatócsasszony. Voltam Pozsonyban lakatosinas, meg lakatos legény. Jártam több helyütt. Voltam Prágában úszómester, fafaragó Zay-Ugrócon, Bécsben szobrászsegéd – és leszek valamikor magyar művész, ha megsegít az Isten, és olyant csinállok, amivel Budapestre is bekukkanhatnak.” Így nyilatkozott szerényen, miután évtizednyi hiábavaló próbálkozás és nélkülözés után, Krisztusával 1892-ben megnyerte az Országos Képzőművészeti Társulat ezerforintos nagydíját. Később a művész síremlékére is ezt állították a Kerepesi temetőben. Ő mintázta a Budavári Palota atlaszait és 1901-1902-ben a négy, hatalmas kapuőrző oroszánt. A Budai Torna Egylet megbízásából sport vándordíjat készített Arany Toldija nyomán. Személyében nemcsak az akadémikus szobrászat egyik nagymesterét tisztelhetjük, hanem új uta-

kat kereső, stílusokat szintetizáló művészegéniséget is. Soha nem kereste a rendszer kegyeit, ezért nem is halmozták el megrendelésekkel.

Emberi kvalitásait is jelzi a Malonyai Dezsőhöz írt levél: „Egyre akartalak kérni, de elfelejtettem a sok mindenféle között, t. i. arra, hogy ha írsz az én dolgomról, kérve kérek, ne hasonlítsd össze a kollégáim munkáival, és ne bántalmazd a magyar szobrokat és szobrászokat. A mostani szobrász-generáció ártatlanul sínyli az első nemzedék bűneit.” A kolozsvári Tudományegyetem bölcsészeti kara 1903 októberében tiszteletbeli doktorrá választotta Fadrusz Jánost. „Ez az első eset Magyarországon, hogy a szépművészetek egyik mestere doktori címet nyer.” De már nem vehette át, mellhártya-gyulladásban elhunyt. A kolozsvári Ellenzék tíz év múlva írta meg, hogy mi lett a ház sorsa: „Özvegye nem tudta a Nap-hegyi villát fenntartani, részleteit fizetni. Előbb a pénzügyet két tisztviselője lakott itt, majd Marghitay Tihamér festőművész festett Fadrusz műtermében. Tőle vette a házat Fekete Fülöp mérnök, aki Kassáról jött Budapestre, és aki később átépítette a műteremlakást.” A II. világháború során bombatalálat érte, ezért 1945-ben lebontották. Csodálatos műveit örökölni hagyta ránk.

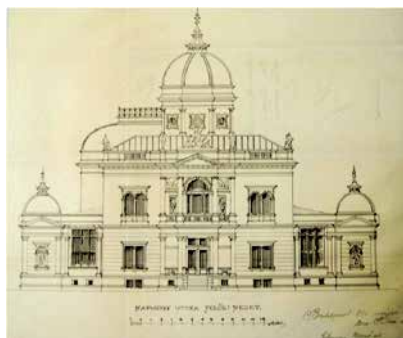
Források:

Szablyár Péter: *Buda eltűnő hegyei 1. Élet és Tudomány*, 2006.

Pásztohy Júlia: *Letűnt örökségünk nyomában. Fadrusz János naphegyi villája. oroksegyelo.blog.hu*

Miklósi Sikes Csaba: *Fadrusz János kolozsvári és zilahi működése a korabeli erdélyi sajtó tükrében. Ars Hungarica*, 1998.

Dittrichné Vajtai Zsuzsánna: *A Fadrusz villa története. mek.oszk.hu*

Forrás – Lázár Béla: *Fadrusz János élete és művészete*

Hol volt, hol nem volt...

SZABÓ T. ANNA MESERECÉPTJE

Ezekben a napokban nem sok fejtevést okozhat a gyerekes családoknak, hogy mivel múlassák otthon az időt. A nagyszülők és szülők talán soha nem meséltek annyit a kicsiknek, mint az elmúlt hetekben, a karantén idején. Eljött az idő, hogy forduljon a kocka, és a gyerekek is meséljenek a felnőtteknek. Sorozatunkban arra kérjük a hazai gyermek- és ifjúsági irodalom jeles szerzőit, hogy adjanak tanácsot, osszák meg olvasóinkkal a receptet, hogy ők hogyan csinálják. Ezúttal Szabó T. Anna József Attila-díjas költő, műfordító, többek között a *Tükörcicák*, a *Tükörrobot* és *A fűszermadár* mesék alkotója, Mesemúzeum korábbi kulcsőre mesélt a saját tapasztalatairól.

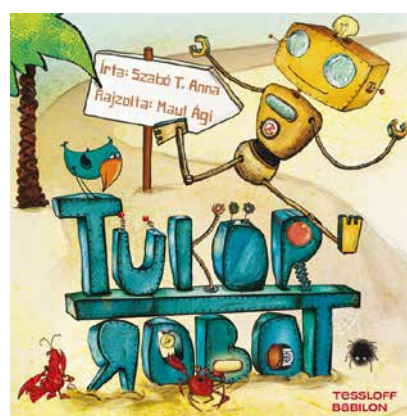
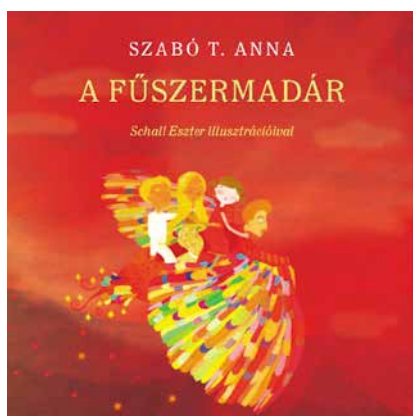
Amikor a fiai kicsik voltak, hogyan zajlottak a családi mesélések? Hogyan zajlott mindez a saját gyermekkorában?

– Gyerekkoromban mi nem mesélős, inkább éneklős család voltunk: édesapám esténként énekel aldatott el a nyitott ablak mellett. A meseszomja-

mat olvasással oltottam, remek mesekönyveket kaptam az édesanyamtól. Ágyhoz kötött dédnagymamám viszont rengetegszer olvasott fel nekem, ha kértem, tízszer egymás után ugyanazt – amikor a meseterápiáról olvastam felnőttként, csak akkor értettem meg, hogy a magam félelmeit gyógyítottam azzal a Móra-mesével. A saját gyerekeimet én is énekel alattam, de előtte mindig olvastunk mesét: én olvastam a rövidebbeket,

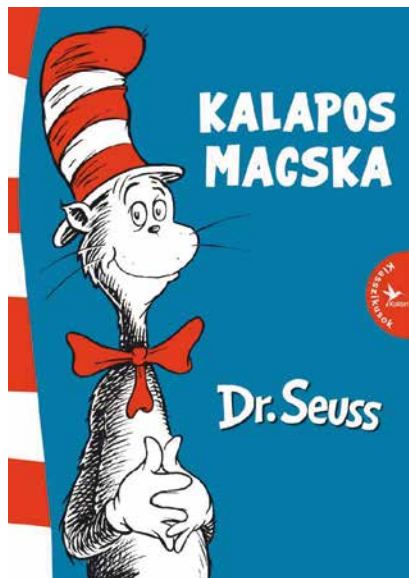
a férjem (Dragomán György író – a szerk.) pedig a meseregényeket, folytatásban, hiszen neki is így olvastak fel egész könyveket gyerekkorában. Időnként fejből is meséltünk persze, sőt, ha a fiúk videojátékot játszottak, azt is mindig elmeséltettem velük hosszasan, hogy megértsem, mit játszanak. „Mama, téged ez tényleg érdekel?” – kérdezték időnként. „Nem az érdekel, hanem te érdekelsz” – válaszoltam nekik mindig.

A tartalmat és a formát illetően létez-e valamilyen bensőséges játék vagy hagyomány?

– Ez inkább a férjem privilégiuma volt, rá jellemző a visszatérő karakterek szerepeltetése a családi mesékben – ilyen volt például egy Füstfújó nevű mozdony és egy Harapó nevű óriás. A kisebbik fiam is nagy mesélő kicsi kora óta, az általa kitalált figurák közül a Vakkantegyert Hafél nevű kutya a legkedvesebb a számomra. Hagymány volt az is, hogy idegen nyelven olvastunk, később mesék is születtek így, mert én sok gyerekkönyvet fordítottam, és először mindig a fiaimnak olvastam fel eredetiben és hevenyészett fordításban. És ahogy egyre jobban értették a nyelvet, ők maguk is segítettek fordítani, később pedig meg is jelentek a fordításaik. Egyszerre voltak társak és szerkesztők, Beatrix Potter vagy Dr. Seuss könyveit például az ő aktív közreműködésükkel fordítottam le. Munka is volt, és szórakozás is – a fordítás magányos mesterség, de nekem jó dolgom volt, még ha időnként lassabban is ment a munka.

A saját élményei alapján, a gyerekeket bevonva, hogyan kombinálható játékos módon a mese és a vers?

– Meghatározó olvasmányélményeim kolozsvári gyerekkoromból Kányádi Sándor könyvei, főleg a Kenyérmadár és *A bánatos királynő kútja*, ezekben felváltva volt mese és vers, és az ember kedve szerint válogathatott – így még az a gyerek is meg tudta szeretni a verseket, aki más módon nem találkozhatott velük. Az idős Kányádi egyszer maga mondta felháborodva nekem, hogy milyen botorság volt az újabb kiadásokban különválasztani a kettőt. A másik nagy élményem egy verses mesét tartalmazó könyv volt, Veress Zoltántól a *Tóbiás és Kelemen* című kötet, ez arra tanított meg, hogy versben is lehet mesélni, méghozzá lazán, humorosan, úgy, hogy a felnőttek is, a gyerekek is élvezzék. Számomra nagyon fontos, hogy a vers és a mese összetartozik, hiszen ugyanaz a belső ritmika, némileg emelkedett hang és nyelvi találékony-ság jellemzi őket. Kányádit és Veress gyerekként is ismertem, nemcsak papíron értettek a gyerekekhez. Éltre szóló élmény volt például, hogy Veress

Zoltán úgy olvasta fel nekünk a Tóbiás elejét, hogy nekünk kellett kitalálni a rímeket. Jó játék volt, és mi is bevonódtunk az írás folyamatába.

Születtek-e valaha olyan meséi vagy versei, amelyeknek az ötletét a gyerekeiktől kölcsönözte?

– Szinte minden mesében és versben benne vannak, bár arra a kezdetektől fogva vigyáztam, hogy belőlük ne csináljak mesefigurát, nehogy nyilvánosan beleragadjanak a gyerekszerepe. Most, hogy kamaszok, ezt a legkevésbé sem bántam meg. Az összes gyerekversem a velük való szójátékokból született, a meséimben pedig felhasználtam az ő szavaikat, és ha elakadtam, nem resteltem segítséget kérni tőlük a történetfűzéshez.

Meg kell értenünk: a jó mese nem naiv, mert győz benne a főhős. Kilép a mítoszok véres történetéből, túllép a vesztéségen, a feltámadást és a reményt hirdeti. Akinek hite van a jóban, az soha nem felejt el mesélni – érdemes ezt megtanulni a gyermekeinktől, mielőtt végleg elfelejtenénk. R.A.

Hogyan lehet mesélésre ösztönözni a gyerekeket?

Hozzávalók:

- Kíváncsiság, odafigyelés, értő hallgatás. Amelyik gyerek szeret beszélni, az mesélni is szeret – csak sokszor nem kap elég időt és figyelmet, hogy a meséit elmondhassa.

- Már egészen kicsi kortól lehetőséget lehet adni a babának, hogy maga „olvassa fel” a mesekönyveit, és játék közben is érdemes kérdés-felelettel biztatni a közreműködésre. Aki megtanulja, hogy hallgatnak a szavára, az hallatni is fogja a szavát.

Én nagyon élveztem szülőként ezt az időszakot, hogy végre megint megmerülhetek a nyelvi találékony-ságban és a korlátlan fantáziában.

- Ha rajzfilmet néztek, a hősköz hasonló játékokat adtam közben a kezükbe, hogy utána el is játszhas-sák velük, amit láttak.

- Később rengeteg hangskönyvet hallgattak, a hosszú autóutakon is mindig „mesét” (regényt, hangjátékot) hallgattunk; a közösen látott filmeket is érdemes együtt megbeszél- szelni.

KAMARAZENEI ORGONAEST

Június 7., 18 óra

Újra látogatható a budavári evangélikus templom (Táncsics Mihály u. 28.). Minden hónap első vasárnapján orgonaest, legközelebb június 7-én 18 órakor Bán István szólaltatja meg Budavár ékességét, a templom pártalan orgonáját, de rendhagyó módon művészbáráit is meghívta, hogy egy izgalmas, színes programmal induljon újra az éves sorozat. A belépés díjtalan, de adományokkal segíthetik a templom kápolnájában folyó felújítási munkálatokat. (A járványügyi szabályozás szerint maszk viselése és a 1,5 m-es távolság betartása kötelező).

A ZENE NYOMÁBAN

A Magyar Nemzeti Galéria virtuális programja

Habár a Magyar Nemzeti Galéria jelenleg zárva tart, egy képzeletbeli túrára invitálják a nézőket a honlapjukon, a zene nyomában. Az Egymásra hangolva című bábkiállításban a Magyar Nemzeti Galéria és a hetvenéves Budapest Bábszínház gyűjteménye találkozik. Elérhető az mng.hu/utvonaltippek/ a-zene-nyomaban oldalon.

HAHÓ, ITT A CZAKÓ!

Czakó utcai Sport- és Szabadidő Központ

1016 Budapest, Czakó u. 2-4.

Május 16-ától a Czakó utcai Sport- és Szabadidőközpont részlegesen újra üzemel.

Egyelőre csak egyéni sportolás engedélyezett; létszámkorlátozással használható a futópálya és a kültéri fitneszszerszökök. Nincs öltöző- és zuhanyzó használat, látogatóink csak a mellék-helyiségeket és a kültéri csapokat vehetik igénybe.

NORDIC WALKING foglalkozás kezdése: június 8., hétfő, 9.15 Vérmező (a szokott helyen).

NAGYANYÁINK PRAKTIKÁI

a Virág Benedek Ház udvarán

A koronavírus járvány miatti veszélyhelyzetre tekintettel a Jókai Anna Szalonban márciusban elmaradt *Historia Est* sorozatának *Nagyanyáink praktikái* című estje rendhagyó módon, szabad téren került megrendezésre május 20-án, a Virág Benedek Ház udvarán.

Czető Bernát László néprajzkutató a saját emlékeit is felidézve beszélgetett Saly Noémi irodalom- és Budapest-történésszel a konyha és a művészet kapcsolatáról, a folyamatosan változó női szerepekről, szakácskönyvekről, hagyományokról, családi praktikákról, amelyek ma is hasznos tanácsul szolgálhatnak nekünk. Saly Noémi meséi, múltba kalauzoló történetei közel hozták számunkra is a múlt századok történeteseit, a konyhakultúra rétegződött elemeit, amelyek a mi konyháinkban is tetten érhetők. Az eseményre, amelyről videofelvétel készült, korlátozott számban, az óvintézkedések betartásával, a korábban regisztrált vendégeink közül is tudtunk fogadni érdeklődőket. A felvétel hamarosan otthonról is megtekinthető a Budavári Önkormányzat, valamint a Jókai Anna Szalon honlapján és Facebook-oldalain.

JÓKAI ANNA SZALON

PROGRAMOK

LÉLEKSIMOGATÓ – online memo-riterfoglalkozás Rák Kati színművész vezetésével **minden héten szerdán délelőttként 11 órától** Zoom Találkozó formájában.

Aki szeretne csatlakozni a programhoz, a jokaiannaszalon@budavar.hu e-mail címen jelentkezhet.

Az online foglalkozás célja, hogy a veszélyhelyzetben is megtartsa a Léleksimogató szellemi közösségét, és az idős emberek jó gyakorlatokkal és emlékek felidézésével karbantarthassák a gondolkodásukat, memóriájukat, beszédképességüket, elkerülve a demencia által okozott leépülést és az elmagányosodást.

További információk:
[Facebook.com/jokaiannaszalon](https://www.facebook.com/jokaiannaszalon).

Budapest Főváros I. Kerület Budavári Önkormányzat

2020. évi Épület-felújítási pályázata

A Budapest Főváros I. Kerület Budavári Önkormányzata a 2020. évre pályázatot ír ki a kerületi lakóépületek felújítására, amelyhez vissza nem térítendő pénzügyi támogatást biztosít, utófinanszírozás formájában. Erre a célra a 2020. évi költségvetésben elkülönítésre kerül 100 millió forint összegű keret az új pályázatok finanszírozására.

A 2020. évi pályázaton azon Budapest I. kerületi társasházak indulhatnak:

- ahol a lakóközösség az épületen jelentős felújítási munkákat kíván elvégeztetni, továbbá
- azon társasházak, ahol az épület világörökségi jelentőségű területen fekszik vagy helyi védelem alatt áll, vagy műemlék jellegű épület, amelyek restaurálást, különös figyelmet érdemlő felújítást igényel.

A pályázati kiírás közzététele: a Budapest Főváros I. Kerület Budavári Polgármesteri Hivatal (cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.) az Ügyfélszolgálati Irodán, valamint letölthető a [www.budavar.hu/pályázatok](http://www.budavar.hu/palyazatok) hivatkozás alatt.

A pályázat kiírása: 2020. június 1.

A pályázat benyújtási határideje: 2020. július 15. szerda 16:30 óráig.

Pályázati felhívás tábor szervezésére (2020)

Kedves lakók, kedves pályázók!

Segíteni szeretnénk a kerületi családoknak az iskolai vakáció idején és minőségi nyári programokra szeretnénk lehetőséget nyújtani a kerületi iskolásoknak. A tanterven túlmutató sport; művészeti; személyiség- és készségfejlesztő; érzékenyítő; prevenciós; kreativitást; kommunikációs és empátiás készségeket fejlesztő; tehetséggondozó, valamint felzárkóztató programok és foglalkozások szervezésének támogatásáratésünk javaslatot, és pályázatot hirdetünk ezek szervezésére.

A beadási határidő: június 3., szerda, 16:00 óra

Az alábbi címen található dokumentumok letöltésével tájékozódhatnak a pályázat részleteiről, és tölthetik ki apályázáshoz szükséges űrlapot.

www.budavar.hu/hirek/palyazati-felhivas-taborra-2020

Tájékoztatás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Gyermekjóléti Központ és a Közösségi Pszichiátriai Ellátás rendkívüli működési rendjéről

Ezúton tájékoztatjuk a kedves I. kerületi lakosságot, hogy a koronavírus-járvány terjedésének megfékezése érdekében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a Gyermekjóléti Központ és a közösségi pszichiátriai ellátás működése az alábbiak szerint változik:

A koronavírus-járvány terjedésének megelőzése érdekében a személyes találkozások minimalizálása szükséges, így a mai naptól elsősorban telefonon és e-mailben vagyunk elérhetők a lakosság számára, módosított ügyfélfogadási időben. Személyes ügyek intézésére előre egyeztetett időben halaszthatatlan ügyekben, illetve krízishelyzetben van lehetőség eljárni.

TELEFONOS ÜGYFÉLFOGADÁSI IDŐ:

hétfőtől csütörtökig, 09:00–17:00, pénteken 09:00–13:00

KÖZPONTI VONALAS TELEFONSZÁM:

06-1-356-8363 (telefonos ügyfélfogadási időben)

E-mail: budavarszk@budavarszk.hu

A KÖZÖSSÉGI PSZICHIÁTRIAI ELLÁTÁS TELEFONOS ELÉRHETŐSÉGE:

+36/20-274-8475 (telefonos ügyfélfogadási időben)

MENTÁLHIGIÉNÉS TELEFONVONALAINK:

+36/30-582-9003 (telefonos ügyfélfogadási időben)

+36/20-428-4379 (telefonos ügyfélfogadási időben)

KÉSZENLÉTI TELEFONOS KRÍZISVONALUNK

ügyfélfogadási időben is, tehát a hét minden napján, éjjel-nappal hívható a következő telefonszámon:

+ 36/30-935-2983

Személyes ügyfélfogadási idő (előre telefonon egyeztetett időpontban):

hétfőtől csütörtökig, 09:00–15:00, pénteken, 09:00–13:00 óráig.

A koronavírus-járvány megfékezése közös ügyünk, amely mindenkitől erőfeszítést és együttműködést kíván. Köszönjük a megértésüket és a türelmüket.

Jelen tájékoztatás visszavonásig érvényes.

INGATLAN

Komoly ügyfelünk részére keresünk az I., II., XII. kerületben 250–500 nm közötti eladó villát, amelyben kialakítható minimum 4 hálószoba és 3 fürdőszoba. Garázs vagy a telken belül min. 2 gépkocsi részére beálló szükséges. BakosLak Ingatlan: 326-0618, 06-20-974-0571.

I. ker., Fő utcában, a Batthyány tér közvetlen közelében, Duna mellett, liftes házban, PANORÁMÁS, ERKÉLYES, napfényes 3. emeleti, teljeskörűen felújított 117 nm-es, 3+1 fél szobás lakás 98,2 millió forintért eladó. BakosLak Ingatlan: 326-0618, 06-20-974-0571.

I. ker., Iskola utcában, a Batthyány térhez és Lánchídhöz közel, 10 lakásos társasház első emeletén egy 113 nm-es, Halászbástyára panorámás, 3 szobás lakás 99 millió forintért eladó. BakosLak Ingatlan: 326-0618, 06-20-974-0571.

A BAKOSLAK INGATLAN készpénzes ügyfelei részére keres eladó és minőségi kiadó ingatlanokat azonnali fizetéssel. BakosLak Ingatlan, I. Batthyány utca 32. Tel.: 326-0618, 06-20-974-0571.

Időskorú és túl nagy a lakása?

Balatoni háza és budapesti kis lakása is lehet a megszokott környezetében! Tel.: 06-30-336-5319.

ÉLETJÁRADÉK

Szeretné biztosítani a nyugdíjas éveit? Kössön életjáradékot, jogi tanácsadás mellett! Gondozás, ápolás, takarítás, okleveles referencia. Hívjon bizalommal! Balog Eszter: +36-70-397-2762.

Egyedülálló, kedves fiatalember eltartási illetve életjáradéki szerződést kötne idős úrral, hölgygel, akinek segítségre lenne szüksége. Megegyezés alapján, 100%-os eltartás. Biztos és biztonságos, szép, stabil időskort nyújtok. 06-70-673-7787.

A DÁS-VÉTEL

+ 5 000 FT-OT FIZETEK az újság felmutatásakor 40 000 Ft feletti vásárlás esetén! Régiség felvásárlása készpénzért! 19. és 20. századi antik és modern festményt, régi bútorokat, fali-, asztali és álló órát, lakberendezési tárgyakat, asztali díszeket, ezüst gyertyatartót, cukordobozt, hibásat is, hagyatékot! A kiszállás díjtalan! A hét minden napján hívható: +36-70-397-2762.

KASTÉLYOK BERENDEZÉSÉHEZ vásárolok bútorokat, festményeket, bronz tárgyakat, porcelánokat, Kovács Margitot, régi álló-, fali-, asztali díszórákat (hibásat is), csillárt, 6–12 személyes ezüst étkészletet, tálcát stb. Könyveket, régi katonai kitüntetések tárgyait és teljes hagyatékot. Első vevőként a legmagasabb áron. Üzlet telefonszám: 06-20-280-0151, herendi77@gmail.com.

ZSIGMOND MIHÁLY HAGYATÉKFELVÁSÁRLÓ azonnali készpénzfizetéssel vásárol! Antik bútorokat, festményeket, porcelánokat, Herendit, Zsolnayt stb., órákat (kar, dísz, fali), szőnyeget (kopottan, hibásan is), kitüntetések, érméket, bizsukat – borostyánt, ezüstöket, csipkéket, könyveket, hanglemezeket, mindenféle régiséget, hibásat is. A kiszállás díjtalan. Hívjon bizalommal a hét minden napján: 06-70-600-1727. Üzlet cím: 1. ker., Karolina út 2/a.

HENK ANTIQUITAS Krisztinaváros. Mészáros u. 8. Nyitva: H–P: 10–18 óráig. Telefon: 06-20/933 1413, henkvilmos@gmail.com.

PAPÍR- és fémpénzt, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget, régiségeket vásárolunk és árverésre átveszünk. VI., Andrassy út 16. Tel: 266-4154, H–Cs: 10–17.

Salom Magyar Antikvítás. Eladná régiségeit, örökölt hagyatékát? Magyar áron, készpénzért, ingyenes kiszállással felvásárlom eladó tárgyait. Bútorokat (koloniált is), festményeket, ezüstöket (evőeszköz, cukrosdoboz, gyertyatartó stb.), órákat (fali, kar, zseb, asztali dísz) porcelán- és dísz tárgyakat, padlóvázákat, üveg, réz, bronz, kerámiák, ékszereket, bizsukat, borostyánokat, játékokat, fegyvereket, kardokat, sétatálcát, kitüntetések, pénzürmét. Mindennek régiséget, varrógépet, zongorát, hangszereket. Telefon: 06-70-67-377-87. E-mail: antik@magyarantik.hu.

SZOLGÁLTATÁS

Lakásfelújítás: kőművesmunkák, szobafestés, hideg-meleg burkolás, villanszerelés, vízszelvény. Ingyenes állapotfelmérés és árajánlat. Gyors, precíz, minőségi munka, GARANCIÁVAL. Tel.: 06-30-359-4222.

Irodák, lépcsőházak, lakások napi takarítását, nagytakarítását vállalom, közületeknek és magánszemélyeknek. Halász Tibor: 202-2505, 06-30-251-3800.

Vízszelvény, villanybojlerok vízkötelenítése, javítása, csapok, szifonok, vécécsészék, vécétartályok cseréje, javítása. Mosó-, mosogatógépek bekapcsolása. Anyagbeszerzéssel is. Telefon: 06-30-447-3603.

Kémények bélelése, átépítése, belső marása teljes körű ügyintézésrel. Szabó Balázs 06-20-264-7752.

Régi bútorok felújítása, kárpitos- és asztalosmunkák, szállítással. Kiss Gábor, I. ker., Feszty Á. u. 2., az alagsorban. Tel.: 214-8384, 06-20-345-9963.

I. kerületi irodával rendelkező közös képviselő és társasházkezelés

FIGYELEM! Változások a közös képviselőre vonatkozó törvényi előírásokban 2020. januártól.

Szolgáltatásaink:

- 24 órás vészhelyzeti elérhetőség, éjszakai ügyelet
- Teljes körű könyvelés az új törvényi előírás szerint
- Hatékony kintlevőségkezelés
- Műszaki problémák kezelése – gondnoki házfelügyelet
- Társasház teljes körű üzemeltetése
- Felújítási munkák előkészítése, lebonyolítása, felügyelete
- Alapító Okirat és SZMSZ elkészítése, karbantartása
- Jogi problémák megoldása

Elérhetőség: +36-1-782-6620

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőségi, precíz munka, mérsékelt árakon (Alapítva: 1998) Csapó György: 06-31-780-6430, 780-3732, festesma.iwk.hu

Villanyszerelés azonnal! Hibaelhárítástól a teljes felújításig. Petrás József villanyszerelő mester. Telefon: 06-20-9344-664, 246-9021. ELMŰ ügyintézés.

Lakásfelújítás! Szobafestés, mázolás, tapétázás, parketta-lerakás, -javítás, -csiszolás, vízszelvényezés, csempézés, villanyszerelés, ajtó- és ablakcsere, kőműves és asztalosmunkák, takarítás, garanciával. Halász Tibor. Telefon: 202-2505, 0630-251-3800.

EGÉSZSÉG

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal! Tel.: 06-20-980 3957.

Női és férfi gyógypedikűr. A szolgáltatás a higiéniai előírásoknak megfelelően történik. Szeretettel várom! Showhaj Stúdió, Mészáros utca 14., Szathmári Katalin Henrietta. Tel.: 06-70-422-8410.

Szeretné megbeszélni?
Deltúrán felkísérelő szolgálat
13777 vagy 0680 200 866
Ingyen hívható este 6-tól 9-ig

A BUDAVÁRI POLGÁRŐRSÉGBE VÁRJUK

büntetlen előéletű, Budavár közbiztonságát fontosnak tartó, és ennek fenntartásáért, illetve javításáért tenni akaró önkéntesek jelentkezését, akik felelősséget éreznek a lakókörnyezetükért.

Jelentkezni lehet a polgárőrség e-mail címén: budavaripolgarorseg@gmail.com.

Budavári Polgárőr, Önkéntes Tűzoltó, Egészségvédő és Természetvédő Egyesület.
1016 Budapest, Mészáros u. 18.

Elnök: dr. Hegedűs György
Telefon: +3630-6214143
E-mail: budavaripolgarorseg@gmail.com

Alelnök, polgárőrtagozat-vezető: Belényi István
Telefon: +3630-6275195
E-mail: belenyi.istvan@gmail.com

VÁRNEGYED Apróhirdetés

Lakossági apróhirdetés
(20 szóig):
1 500 Ft/megjelenés;
Keretes: 2 200 Ft/megjelenés

Közületi apróhirdetés
(20 szóig):
2 500 Ft/megjelenés;
Keretes: 3 000 Ft/megjelenés

Hirdetés ügyében
írjon nekünk a
varnegyed@gmail.com
e-mail címre!

**Budapest Főváros I. Kerület
Budavári Polgármesteri
Hivatal**

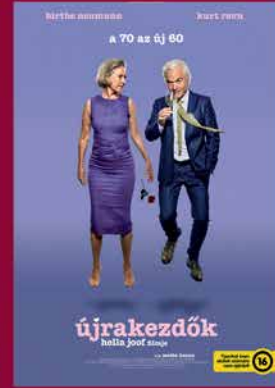
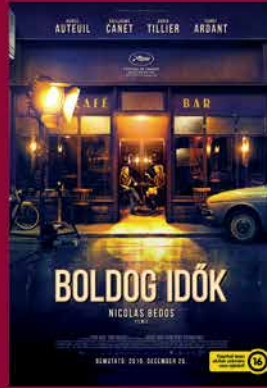
Központi telefonszám:
(+36-1) 458-3000

Cím:
1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Levelezési cím:
1250 Budapest, Pf. 35.

Központi e-mail:
hivatal@budavar.hu

www.budavar.hu

MŰSORON A BUDAPESTI TÁVMOZIBAN:

Teljes filmkínálat megtekinthető a film.artmozi.hu oldalon

| facebook.com/tabantartmozi | I. Krisztina körút 87-89. | A műsor változás jogát fenntartjuk.

Tabán ARTMOZI
TÁVMOZI▶▶

Korhatár nélkül megtekinthető

Hat éven aluliak számára nem ajánlott

Tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott

Tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott

Tizennyolc éven aluliak számára nem ajánlott

Kizárólag felnőttek számára ajánlott

Indul a

MI BATYINK – TERVEZZÜK ÚJRA KÖZÖSEN! című programsorozat

A Batthyány tér felújítása, átépítése nem történhet meg az ott élő, dolgozó, naponta arra közlekedő emberek megkérdezése nélkül.

Szeretnénk, ha ön is hozzájárulna ahhoz, hogy a tér úgy újulhasson meg, hogy szerethetőbb, zöldebb, a lehetőségeket előnyösen megvalósító térré váljon. Legyen végre a MI BATYINK! Mindezek átgondolásában építésszek, művészek, környezetvédelmi szakemberek segítenek.

VEGYEN RÉSZT AZ ESEMÉNYEINKEN!

TERVEZZÜK ÚJRA KÖZÖSEN! – online ötletpályázat: nyitott ötletpályázatot hirdetünk, amire a lakosok és a szakmabeliek javaslatait egyaránt várjuk. Több fa, több szemetes, mozgatható utcabútorok, okospad, magasított kilátó, pop-up piac, ivókút, forgalomcsillapítás? Minden ötletet kíváncsian várunk! Még a lehetetlennek tűnőt is.

Küldje el az ötleteit, rajzait, fotómontázsait a civilek@budavar.hu címre 2020. június 15.-ig!

A pályázók között 20 darab 10 000 Ft-os, növényvásárlásra fordítható utalványt sorsolunk ki a záróeseményen.

JÁTSZÓTÉRI SZABÁLYOK

Kedves szülők! Kérjük, saját egészségük és a többiek biztonsága érdekében tartsák be ezeket a szabályokat:

Kérjük, csak olyanok jöjjenek a játszótérre, akik teljesen egészségesek!

Annyi család léphet a játszótér területére, ahány pad van!

Szájmaszk viselése a tartózkodás teljes ideje alatt kötelező!

Kérjük, tartsanak biztonságos távolságot (legalább 1,5 métert)!

Kérjük, gyakran fertőtlenítsék a kezüket!

Kerüljék a testi kontaktust!

A gyerekek a saját játszóeszközeiket használják – homokozólapátot, vödört, labdát!

